

Teodora Blinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽYDO
BIBLIOTĖKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXII

Lapkritis - November 3, 1977

Nr. 42

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

TEMA IR VARIACIJOS

Kaip iš Amerikos išvaduoti Lietuvą?

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Perskaitęs vienu ypu p.p. Gliaudos, Daigūno, Kudukio ir Statkutės de Rosales straipsnius užpereitam Dirvos (40) Nr. rimtai susirūpinau. Kiek įdomių teigimų uždavinių ir sumanymų!

Pagal seną paprotį pradėkim nuo ponios. Jūratė Statkutė de Rosales savo įdomios serijos 'Kas buvo — kas yra — kas bus?' tęsinyje šį kartą susirūpino Latvijos surusėjimu. Jau dabar patys latviai sudaro 40% gyventojų, atseit, ir progai pasitaikys, negalės išsiskirti nuo Rusijos. Po to "mums beliks susidėti su Lenkija"! Pabaigoje ponika klausia: "Kaip mes dabartinio laikotarpio lietuviai, šią dilemą būsime išsprendę?"

Norėčiau priminti, kad

senieji mūsų politikai kaip Krėvė - Mickevičius, Volde-maras, Slezevičius — Latviją buvo jau seniai nurašę. Pagal jų samprotavimą, Latvija ir Estija dėl savo geografinės padėties ir ypatingai uostų anksčiau ar vėliau bus Rusijai reikalingos, bet mes turime daugiau šansų išsilaikyti, laviruodami tarp rusų ir vokiečių, negu mūsų šiaurės kaimynai. Ir vėliau netrukus žmonių, kurie laikė bet kokią sąjungą su jais pavojinga. Po antro pasaulinio karo susidariusi nauja situacija — rusai Rytprūsioose, o jei jie bus iš ten išvaryti, kodėl ne iš Latvijos? — atsakymą į ponios klausimą dar daugiau ap-sunkina.

(Nukelta į 2 psl.)

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdyba su naujai paskirtuoju Lietuvos garbės konsulu inž. Vytauto Čekanausku. Iš kairės: sekr. Edvinas Balceris, garbės konsulas inž. Vytautas Čekanauskas, Sąjungos pirmininkas inž. Antanas Mažeika ir išd. Alfonsas Tumas. Nuotraukoje trūksta vicepirmininko Broniaus Dūdos, kuris dėl ligos negalėjo parengime dalyvauti.

Leono Kanto nuotr.

NEPAPRASTAS IR REIKŠMINGAS LOS ANGELES LIETUVIŲ PARENGIMAS

Spalio 23 dieną, šeštadienį Los Angeles Lietuvių Tautiniuose Namuose įvyko Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdybos narių pristatymas Los Angeles lietuvių visuomenei. Šiame jaukiame ir reikšmingame renginyje, kurį organizavo ALT S-gos Los Angeles skyrius ir Lietuvių Tautinių Namų vadovybė, buvo tikras perteklius svečių, geros nuotaikos, gardžių vaišių, smagios šokių muzikos, šampano ir aploдимentų. Dėl svečių gausos, sienos lūžo. Pavėlavę negavo vietų ...

Oficialią renginio dalį pradėjo ALT S-gos Los Angeles skyriaus primininkas Feliksas Masaitis, glaudai ir tiksliai apžvelgęs tautinės srovės, kaip vidurinėsios, rolę plačiame politiniame išeivijos gyvenime, paliesdamas istorinius duomenis.

Jonas Steikūnas pristatė ALT S-gos valdybos narius: agronomą Bronių Dūdą (nedalyvavo renginyje, nes su-negalavo), Alfonsą Tumą, Edviną Balcerį, inž. Vytautą Čekanauską ir primininką inž. Antaną Mažeiką. Prele-gentas papasakojo apie jų vi-suomeninio darbo stažą, pasi-imtų pareigų gausą.

Ilona Bužėnaitė pravedė sveikinimų ceremoniją. Raš-tu sveikino Los Angeles Lie-tuvių Fronto Bičiulių sky-riaus pirm. inž. A. Kulnys ir Los Angeles jaunimo šokių ansamblio Spindulys vadovė O. Razutienė.

Trumpais ir neretai sąmo-jingais pareiškimais asme-niškai sveikino šaulių kuopos pirm. K. Karuža, Lietu-vos Dukterų Los Angeles skyriaus vardu V. Irlikienė, LKVS Ramovės vardu - V. Šimoliūnas. LB Los Angeles

apylinkės ir Skautų S-gos Vakarų rajono vardu - inž. V. Vidugiris, Lietuvių žurnalistų s-gos Los Angeles sk. vardu - dr. P. Pamataitis, Santa Monikos Lietuvių Klubu vardu - A. Markevičius, Balfo Los Angeles sk. pirm. V. Pažiūra ir Jaunimo vardu - A. Grakauskaitė.

Visi sveikintojai reikšė pa-sitenkinimą, kad Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdyba išrinkta Los Ange-les mieste, vadindami ALT S-gos Philadelphijos seimo parinkimą naujovišku ir iš-mintingu sprendimu. Tai di-delis respektas visai Los An-

(Nukelta į 7 psl.)

RIAUSŠĖS LIETUVOJ

Amerikiečių telegramu agentūra AP praeitą sek-madienį paskelbė žinią iš Maskvos, kad spalio 10 d. Lietuvoje vyko riausšės prieš sovietus.

Vilniuje po futbolo run-gtynių tarp Vilniaus ir Smo-lensko komandų, tūkstan-čiai žmonių pasipylė į gat-vės rėkdami "Rusai lauk iš Lietuvos". Buvo nuplėsti gatvėse iškabinti sovietinio režimo, skelbiantys 60 m. sukaktį, plakatai. Demon-strantai buvo išblaškyti, bet kitą dieną Vilniaus gatvėse dar patruliavo šarvuotuose automobiliuose sovietų ka-reiviai ir milicijos būriai.

Marija Tübelytė-Kuhlmann, 1977 m. Dirvos novelės konkurso laureatė.

Dirvos novelės premija paskirta Marijai Tübelytei - Kuhlmann

Dirvos novelės konkurso juries komisija, susidedanti iš Clevelande gyvenančių rašytojų-literatų - Aurelijos Balašaitienės, dr. Danguolės Tamulionytės ir Vacio Kavaliūno - posėdžiavo š.m. spalio 28 dieną.

Vienbalsiu nutarimu, iš 12 konkursui atsiųstų novelių, mecenato Simo Kašelio \$600 premija paskirta 'Kryptomerija' slapyvardžiu pasirašiusiam autoriui už novelę 'Susitikimas'.

Komisijai atidarius Dirvos redaktoriaus turimą uždarą voką, rasta, kad laimėjusios premiją novelės autorė yra Marija Tübelytė-Kuhlmann, šiuo metu gyvenanti

Taiwane.

Jury komisijos nutarimu, sekančios dvi novelės yra rekomenduojamos spausdinti Dirvoje: Dainos - 'Kryžius vasaros naktį' ir Juliaus - 'Kelionė į Marčiupį'.

Tų novelių autoriai prašomi atsiliiepti ir susitarti dėl spausdinimo sąlygų su Dirvos redakcija.

Premijuotoji novelė 'Susitikimas' bus pradėta spausdinti Dirvos sekančiame numeryje.

Dirva nuoširdžiai sveikina laureatę, dėkoja juries komisijos nariams už atliktą darbą, o premijos mecenatui Simui Kašeliui už jau kelio-liką metų skiriamą premiją.

A. Grakauskaitė sega tautines spalvas Los Angeles Lietuvių Tautinių Namų pirmininkui Jonui Petroniui. Kanto nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

DISKUSIJŲ APIE EUROKOMUNIZMĄ TAŠA – SOVIETAJ JI PUOLA IR TAM, KAD ĮTIKTI... AMERIKIEČIAMS

Prancūzijos kairiųjų - socialistų - komunistų koalicijos nesugebėjimas susitarti dėl bendros platformos davė mirtiną smūgį svaichiojimams apie EUROKOMUNIZMĄ, t.y. tokias kompartijas, kurios kratytųsi Maskvos vadybės ir norėtų laikytis daugiau ar mažiau demokratinių metodų. Kai tik prancūzų komunistai pasirodė 'nesukalbami', iš karto kilo įtarimas, kad tai Maskvos įtaka. Mes jau minėjome paryžiečio La Monde klausimą - 'Maskvos ranka?'. Pereitame numeryje citavome amerikiečių The Wall Street Journal pasisakymą tuo reikalu, o dabar ilgiau sustosime prie londoniško The Economist aiškinimų, kurie buvo pavadinti 'Paryžiaus bombardavimu'. Savaitraštis samprotuoja:

Paskutiniojo sovietų partijos mėnraščio Komunist laidoje, Rusijos vyriausias ideologas M. Suslov pakartojo 'proletariato diktatūros' ir 'tarptautinio proletariato' - t.y. vienos partijos sistemos ir darymo to, ką rusai įsako - niekados jų kraštų neprives prie marksizmo įvedimo, ko visi geri komunistai turėtų norėti. Komunistai, kurie norėtų galvoti kitaip, ištikro tarnauja imperializmui.

Vakarai - rašo kitas Maskvoje 7 kalbom leidžiamas žurnalas Naujieji laikai - tikisi, kad Eurokomunizmo rezultate (a) Vakarų kompartijos atsiskirs nuo Rytų Europos, (b) Vakarų kompartijos suksis savo tarpe, ir (c) bus įvartytas kylis tarp Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos.

Iš tikro rusai nėra per daug susirūpinę Eurokomunizmo galima įtaka į Rytų Europą. Tiesa, egzistencija tokių komunistų partijų Vakarų Europoje, kurios sakosi, kad norinčios nepriklausomybės nuo Maskvos, be abejo yra muzika tokiems komunistų valdovams kaip Jugoslavijos Tito ir Rumunijos Ceausescu. Taip pat tiesa, kad egzistencija tokių kompartijų, kurios sakosi esančios atsivertusios į pluralistinę daugpartinę demokratiją, pažadino nenuoramas Rytų Europos kompartijose, kurie norėtų nuversti monopolinės vadovybės. Sakoma, kad kai kurie į Dubčeką panašūs Rytų Europos kompartijų veikėjai Italijos kompartiją laiko sektinu pavyzdžiu. Bet visa tai Brežnevui nesudaro didelės problemos.

Eurokomunizmas turi du esminius požymius. Pirma - jis yra nepriklausomybė nuo Rusijos. Praktikoje tačiau nėra viena Rytų Europos komunistinė valstybė, palikus nuošalyje pamišėlišką Albaniją, net nesvajoją apie nepriklausomybę nuo Rusijos su dviem išimtimis: Jugos-

lavija ir Rumunija. Paskutinioji, tačiau, kiek bando išlaikyti tariamą nepriklausomybę tik užsienio politikoje. Visi tie kraštai sudaro Rusijos Vakarų frontą, jie yra su ja ūkiniai surišti, o jų partijos išsilaiko valdžioje tik su sovietų armijos pagalba.

Tų partijų nežavi ir kita Eurokomunizmo savybė, būtent nudavimas, kad į jį tikinčios partijos gali sustikti su daugpartine demokratija. Nė viena komunistų partija Rytų Europoje, išskyrus gal Vengrijos, negali tikėtis laimėti laisvus rinkimus. Visos jos, įskaitant ir Jugoslaviją, nenori pripažinti kitų partijų. Visos jos tam naudoja brutalią jėgą.

Eurokomunizmo infekcija nesukels epidemijos Rytų Europoje. Už tat tenka išvesti, kad rusų Eurokomunizmo dabartinis puolimas turi tikslo ne tik apsaugoti nuo jo Rytų Europą, bet ir pasiekti tam tikro efekto Vakaruose.

Iš dalies tai siejasi su Rusijos-JAV santykiais. Nuo pat 1971 m. partijos kongreso, Brežnevas stengėsi palaikyti gerus santykius su Amerika. Tiesa, jis išleido į avantiūras Angoloje, raketų lenktynėse, Afrikos Rage, bet niekur nenuėjo taip toli, kad nutrauktų paskutinį siūlą. Jis žino, kad prezidentas Carteris yra susirūpinęs destabilizacijos efektu, jei komunistai įeitų į Prancūzijos bei Italijos valdžias, lygiai taip pat, kaip tuo buvo susirūpinęs Kissingeris. Todėl Brežnevui apsimoka parodyti Carteriui, kad ir jis nenori ten destabilizacijos ir jos šalininkams nepritaria.

Žinia, sunku patikėti, kad Brežnevas pasisakytų prieš Eurokomunizmą vien iš meilės Amerikai, jei jis tikėtų, kad Eurokomunizmas vis dėlto turi ateitį. Pagrindinė rusų priešiško priežastis gali būti baimė to, ko Vakarų liberalai tikisi, būtent, kad komunistų partijos Italijoje, Prancūzijoje ir Ispanijoje atsidūrė pavojuje nustoti savo marksistinės nekaltybės demokratiniams suvedžiojimams; kad jos yra pavojuje suskilti į stačiatikius ir socialdemokratinčius heretikus; visa tai, bent artimiausiu laiku, pakenktų, bet nepadėtų komunistų užmačioms Vakarų Europoje.

Marksistai yra šalti skaičiuotojai. Apžvelgdamas eurokomunizmo sceną Brežnevas turėjo pastebėti, kad Italijos ir Ispanijos partijos - iki dabar ir Prancūzijos - praskiedė savo programų marksistinę esenciją. Jis galėjo pastebėti, kad jei jos artimiausių metų bėgyje ateitų į valdžią, tai tik kaip jaunesni nemarksistinių partijų partneriai - krikdemų Italijoje, socialistų Prancūzijoje, vidurinių ar socialistų Ispanijoje. Jiems nebūt patikėtos

svarbios ministerijos, tos kurios kontroliuotų policiją, kariuomenę ir ūkį. Jie greičiau gaus nepopuliarias pareigas sulaikyti unių algų pakėlimų reikalavimus. To pasėkoje jie sumažintų savo įtaką darbininkų luome ir dar daugiau praskiestų savo marksizmą. Dabartinis stagnacijos ir infliacijos laikotarpis - Brežnevas galėjo nuspręsti - mažai tinka komunistams imtis atsakomybės be realios valdžios.

Gal Brežnevas su Suslovu klysta, laikydami eurokomunizmą taip neatspariu, bet jie aiškiai apsisprendė, kad reikia laikytis atsargumo. Kiekvienu atveju jie paspaudė stabdį ir to pasėkos jau pasirodė Prancūzijoje.

Brežnevas nūdien neduoda įsakymo (prancūzų komunistų vadui) Marchais, bet Marchais ir jo vienminčiai partijos konservatyvai gali galvoti panašiai kaip Maskva. Komunist'o ir Naujųjų Laikų patarimai galėjo padidinti jų abejones dėl to kuro teisingumo, kurio jei laikėsi iki šios vasaros. Tai visai lengvai paaiškina prancūzų kompartijos sukairėjimą per paskutinius kelis mėnesius ir socialistų-komunistų koalicijos byrėjimą. Jei socialistų-komunistų koalicija iš tikro iširs prieš ateinančius kovo mėnesio rinkimus, ji netiesiogiai bus bombardavimo iš Maskvos auka.

Sovietų diplomatai Vakaruose aiškina, kad jų politikos svarbiausias tikslas yra išlaikyti pasaulyje stabilumą. Tai keistokas aiškinimas revoliucinei valstybei. Jis lengviau suprantamas atsimeinant ne tik politbiuro, bet ir viso centrinio komiteto amžių. Jei 1961 metais CK narių amžiaus vidurkis buvo 52 metai, dabar jis jau siekia 61 metus, o politbiuro narių - 70 metų. Net savo pavaduotojų reprezentaciniams reikalams Brežnevas pasiskyrė užsienio reikalų viceministrą Vasilį Kuznecovą ... 76 metų. Ministeris pirmininkas Kosyginas, kuris pergyveno

Tema ir variacijos...

(Atkelta iš 1 psl.)

Beja, dar reiktų atsiminti, kad rusai šiuo metu Sovietų Sąjungoje sudaro vos pusę visų gyventojų. Žinia, kita pusė šiuo metu nesudaro jiems pavojaus, ji išsi-mėtusi ir tokių didelių tautų kaip ukrainiečių ir gudų tautinės aspiracijos nevisai ryškios. O be to, jei prileisti naujo apsisprendimo momentą, reikia paklausti, kaip jo tikimasi: evoliucijos būdu ar po naujo karo? Paskutiniu atveju kiek jame žus žmonių ir kokia tautinė proporcija? Gal rusų visai nedaug liks.

Čia gera proga prieiti prie kitų kolegų samprotavimų. Tarp kitko - atrodo, kad tarp p.p. Gļaudos ir Daigūno esama nuomonių skirtumų. Pirmas teigia, kad Helsinkio Aktas amžiams surišo JAV rankas, o antrasis aiškina, kad tai dar 'atšauktina klaida!' Abu baido tas pats sienu neličiamumo paragrafas, suprask, karu ar jo grąsinimais. Pakeitimai taikingu būdu ar gyventojų apsisprendimu tačiau yra leidžiami:

"Vadovaujantis tautų lygiateisiškumo ir teisės tvarkyti savo likimą principu, visos tautos visada turi tei-

sę visiškos laisvės sąlygomis nustatyti, kada ir kaip jos nori, savo vidaus ir užsienio politinį statusą, užsieniui nesikišant, ir savo nuožiūra įgyvendinti savo politinį, ekonominį, socialinį ir kultūrinį vystymąsi" (8 str. antroji pastraipa).

Tokiu būdu galima verk-ti tik dėl to, kad JAV atsisako pareikalauti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo grasindama karu, kas, tarp kitko, jau buvo uždrausta Briando - Kellogo paktu, JT charta ir visa eilė kitų tarptautinių nuostatų. Visi tie nuostatai anksčiau pasirodė neesą daug vertingesni už popierių, ant kurio buvo pasirašyta! Blogiau, kad esamoje situacijoje niekas Amerikoje nenori ir galvoti apie karą su Sovietų Sąjunga, o mieliau sutinka gyventi abipusio teroro balanso pavėsyje. Tokioje situacijoje, savaime suprantama, ieškoma atlydžio, o ne įtempimo. Tokiu būdu lieka tik ūkinis ginklas.

Manoma, kad Helsinkio aktas sovietams buvo reikalingas kaip paskatinimas gaudesniui ūkiniam bendravimui. Nors kapitalistinis pasaulis pereitais metais ir pardavė sovietams bei jų satelitams gėrybių už 27 milijonus dolerių, JAV-Sovietų Sąjungos prekybos apyvarta buvo labai maža, už tat ir spaudimo galimybes čia nėra didelės. Sovietams tačiau Vakarų, o ypač JAV talka reikalinga. Jei ji bus teikiama, atsiras ir naujų politinių spaudimo galimybių. Kol kas didesniui ūkinį priemonių išnaudojimui politiniams reikalams JAV, kaip ir kitų demokratinių valstybių, ūkinė santvarka nėra visai tinkama. Iš kitos pusės, per didelis spaudimas galėtų neprileisti prie jokio biznio, kas, žinoma, sukeltų visus tuos, kurie iš jo tikėjosi uždirbti. Už tat pritardamas Raimundo Kudukio raginimui "jungtis į... politinę veiklą" lieku skeptiškas jo teigimui, "kad mūsų sujungtos jėgos galėtų paveikti įvykius." Kai kurių galimybių tačiau gali pasitaikyti, o politika ir yra galimybių išnaudojimo menas.

1977-1978 METŲ ESKKURSIJOS I LIETUVĄ AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Telephone: (312) 238-9787

NAUJI SKRIDIMAI (CHARTERS) I VILNIŲ SU
PAN AMERICAN LĖKTUVAIS IŠ NEW YORKO:

Išvykimodatos: 1978 m. vasario mėn. —
\$669.00; kovo mėn. \$691.00 ir \$746.00; balandžio
mėn. \$746.00.

Kalėdinė kelionė 1977 m. GRUODŽIO mėn. 20 d. —
2 savaitę (Maskva, Vilnius, Ryga) \$1138.00.
1 savaitė Havajuose — 3 salos, 1978 m. sausio 14 d.
— \$564.00.

Prie visų aukščiau minėtų grupių galima jungtis iš
CHICAGOS ir visų kitų Amerikos ir Kanados miestų
su papildomu mokesčiu.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT
TO CHANGES AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

Taip pat parduodame skridimus iš Chicagos į Los
Angeles ir San Diego — kelionė į vieną galą \$99.00.

ATTENTION

TOOL & DIE MAKERS
JIG & FIXTURE
BUILDERS

TOOL DESIGNERS

Preferably with aircraft experience.
High rate-heavy overtime. Per Diem
Call 316-832-0115

KIRK-MAYER INC.

1900 N. AMIDON

WICHITA, KANSAS 67203

(41-44)

WANTED JOURNEYMEN

TOOLMAKERS

Experienced in plastic mold building.
Must have job shop experience. Be
able to set up work from blue prints
& close tolerance. Steady employment
for qualified men. All benefits paid.
Apply cal or send resume to:

UNIVERSAL MOLD

2904 Industrial Row

Troy, Mich. 48064

313-645-9480

(38-44)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomėnė • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

KORP! NEO-LITHUANIA MINI 55 METŲ SUKAKTĮ

Trylikos ryžtingų vyrų pastangomis, 1922 m. lapkričio 11 dieną Lietuvos universitete Kaune, buvo įregistruota pirmoji studentų organizacija, pasirinkusi korporacinę formą ir pasivadavusi 'Lietuvių Tautininkų Korporacija Neo-Lithuania'. Žinant tuolaikines Lietuvos gyvenimo sąlygas ir politines nuotaikas, tų studentų žingsnis buvo drąsus ir daugeliui nelauktas. Netruko kritikos ir užgauliojimų netik steigėjų, bet ir naujosios organizacijos adresu. Nebodami į reakciją, tie vyrai drąsiai žengė pasirinktu keliu ir kvietė lietuviškąją studentiją burtis po jų iškelta vėliava. Steigėjai pasirinko šūkį - Pro Patria, o tikslą - lietuvių tautos laisvę, didybę, garbę bei gerovę ir Lietuvos nepriklausomybę. Studentų tarpe ugde valingą, kilnią bei taurią asmenybę, remdamiesi krikščioniškos dorovės dėsniais.

Lietuvos nepriklausomo gyvenimo laikotarpį, Korp! Neo-Lithuania paliko giliai įmintus pėdsakus. Išaugusi narių skaičiumi, nenustigo vietoje, bet plėtėsi ne tik akademinės studentijos tarpe, bet ėjo į gimnazijas ir lietuviškąjį kaimo jaunimą.

Korp! Neo-Lithuania narių vadovaujama, įsisteigė ir išaugo kaimo bei miesto lietuviškam jaunimui skirta organizacija 'Jaunoji Lietuva', subūrusi daug jaunimo į savo eiles. Gimnazijose veikė moksleivių būreliai. Aukštosios mokslo įstaigose steigėsi tautinės korporacijos: Kau ne atsiskyrė studentės tautininkės ir įsteigė savo korporaciją Filiae Lithuaniae, Dotnuvos akademijoje - Jaunoji Lietuva, Klaipėdos Prekybos institute - Herkus Mantas, Vilniaus universitete - Geležinis Vilkas, Vokietijoje - Viltis. Visos broliškos korporacijos, nors vadinosi skirtingais vardais, siekė tų pačių tikslų ir buvo tos pačios ideologijos.

Korp! Neo-Lithuanijai susikristalizavus viduje, buvo atkreiptas rimtas dėmesys į spausdintą žodį. 1931.XII.15 išėjo neolituanų leidžiamas 'Studentų Balsas', vėliau 'Akademikas' ir kt. Kaimo jaunimui buvo skirtas laikraštis 'Jaunoji karta', išaugusi į rimtą žurnalą. Korporacijos dešimties metų veiklos

sukakčiai atžymėti išleistas leidinys.

Korporacijos garbės nariais pakviesti Lietuvai nusipelnę ir dėl jos laisvės kovoję didieji tautos žadintojai kan. Juozas Tumas-Vaižgantas, dr. Jonas Basanavičius, inž. Petras Vileišis, Bronius Kazys Balutis, prof. Jonas Jablonskis, Antanas Smetona ir prel. Jonas Maironis-Mačiulis. Visi jie yra iškeliavę iš šio pasaulio ir, šiuo metu, korporacija gyvų garbės narių neturi.

Tik pradėjus augti ir klestėti Korp! Neo-Lithuania kartu su Lietuvos nepriklausomybės netekimu, žiaurių rusų komunistų ordų buvo sutrypta ir sunaikinta. Dalis jos narių suimti ir uždaryti į kalėjimus, kiti ištremti į Sibiro taigas ar uždaryti į koncentracijos stovyklas lėtai bado ir šalčio mirčiai.

Okupacijų metu, didelis korporantų skaičius įsijungė į pagrindžio veiklą ir aktyviai dalyvavo tautos sukilime prieš raudonąją okupantą paaukodami savo gyvybes. Garbė Jiems!

Artėjant antrai raudonųjų okupacijai, dalis korporantų nuėjo į pagrindį ir tęsė kovą už Lietuvos ir lietuvių laisvę o didžioji dalis, protesto ženklais, pasitraukė į vakarus, kad skelbtų pasauliui komunistinę klastą ir vykdomą tautos naikinimą.

Tremtyje neolituanai nepasimetė, vėl susibūrė po senąją vėliavą ir dirbą darbą PRO PATRIA. Kad lengviau būtų įveikti aplinkos nuotoliai ir išvystyta sekmingesnė veikla, Korporacija pasiskirstė į padalinius. Kur tik buvo didesnis skaičius korporantų, steigėsi Korporacijos padaliniai ir jungėsi į lietuvišką veiklą. Korporantų eilės kiekvienais metais atjaunėja naujais, jaunais veidais.

Studentų tarpe vis dar atsiranda jaunuolių, norinčių dirbti Lietuvos išlaisvinimui ir lietuvių tautos gerovei. Korporacija niekad nesiekė tik didinti narių skaičių, bet stengėsi į savo eiles įtraukti sąmoningus studentus, kuriems buvo artimi jos tikslai ir, kurie norėjo dirbti darbą Pro Patria.

Šiandien Korp! Neo-Lithuania yra išsiklaidžiusi ne tik šiaurės Amerikos plotuose,

bet ir viso pasaulio toliuose. Vyresnieji pradeda pavargti ir noriai savo vietas užleidžia jaunesniesiems. Jaunesniųjų gyvenimo būdas ir tautinio darbo pasirošimas yra skirtingi nuo tų, kurie išaugo ir išsimokslino dar nepriklausomos Lietuvos paunksmėje, o žiaurios okupacijos ir karo audros juos užgrūdino. Vyresniuosius riša savo krašto ne tik sentimentas, bet tiesiog fiziškai jaučiama nostalgija ir noras likusiems broliams palengvinti nešti sunkią okupacijos vergiją ir materialinį skurdą. Jaunieji to pilnai nejaučia ir tų pergyvenimų neturi, todėl į savo ar savo tėvų gimtinę žiūri kitomis akimis ir kitais jausmais. Nors jaunųjų pažiūra ir taktiniai ėjimai skiriasi nuo vyresniųjų, bet visi siekiame tų pačių tikslų - laisvos ir nepriklausomos Lietuvos valstybės. Jaunieji, kartais efektingiau ir dramatiškiau parodo savo įsitikinimus ir pažiūrą į primetą lietuvių tautai rusų komunistų okupaciją ir paneigimą pagrindinių žmogaus teisių.

Reikia pastebėti, kad jaunųjų prasiveržimai, dažnai būna vienkartiniai, pagauti vieno ar kito momento bei įvykio. Jaunesiems dar trūksta nuoseklios, neatlaidžios ir vientisos kovos sampratos ir ištvermės. Lietuvos priešas yra suktas, žiaurus ir neatlaidus. Su juo galinėjantis mums taip pat reikia būti gerai pasiruošusiems, kietiems ir neatlaidiems. Bendras jaunųjų ir vyresniųjų darbas gali duoti reikiamų vaisių.

Kovoje prieš tokį suktą priešą, būtina sujungti vyresniųjų patyrimas ir išmintis su jaunųjų energija ir gyvastingumu

Švėsdami Korp! Neo-Lithuania 55-tas metines, mes džiaugiamės pirmtakų nueitu keliu ir atsiektais rezultatais, bet su širdgėla ir giliu rūpesčiu žvelgiame į vis tam sėjančią ateitį. Artimiausia ateitis nežada mūsų lūkesčių ir troškimų greito išsipildymo, bet reikalauja iš visų lietuvių vieningo darbo, pasiaukojimo ir ryžto. Tuo keliu Korp! Neo-Lithuania ir eina. Vivat, Crescat, Floreat Neo-Lithuania.

A. Juodvalkis

NAUJA SOVIETŲ SĄJUNGOS KONSTITUCIJA: BLIZGUČIŲ IR KUOKŲ SANDĖLIS

RIMAS DAIGŪNAS

2. Bosas prabilo, partija ploja

Stumiančioji ekonomikos ir politinės akcijos jėga, rašo konstitucijos projektas, yra "Aukščiausioji Vyriausioji Taryba". Tai yra galios pristatymo fasadas. Tačiau nereikia pasitikėti fasado piešiniu. Juk scenoje ir ant kartono galima nupiešti pilies kuorą. Tikroji valstybėje galia yra partinė galia. Partija pavadinta konstitucijoje, kaip: "vedančioji ir vadovaujančioji Sovietų

tų visuomenės galia ir branduolys visos politinės sistemos ir visų valstybės ir visuomenės organizacijų".

Iš kokių gi šaltinių ir rezervų kompartija tampa tokia galybe valstybės tvarkyme?

Kompartija galinga todėl, kad ji "apginkluota marksizmu ir leninizmu". Iš šito abstraktiško kalamburo daroma išvada: "Komunistų partija nustato visuomenės vystymosi perspektyvą ir SSSR vidaus bei užsienio politikos vedimą. Kompartija vykdo kūrybinius sovietų visuomenės siekius ir formuoja kovą dėl komunizmo pergalės, statomos ant mokslinių pagrindų."

Kada užsienio analistai šyptelėjo iš viso reikalo: kam reikia konstitucijos, jeigu šalį valdo virškonstitucinė galia, kompartija? Brežnevas šoko pamokyti neišmanėlius buržuazinius užsieniečius.

— Va, — tarė valstybės bosas, — buržuaziniai analistai primeta mums tariamą komunistų partijos diktatūrą, esą partija stovi virš valstybės ir tai yra pavojingas ir vyriausybės nušalinimas ryšių tarp partijos ir valstybės.

Ir jis mokė toliau:

— Mūsų partija nežino jokių siekių, tik žmonių reikalus. Neįmanoma atskirti partiją nuo valstybės, nuo žmonių. Tai vienas kūnas. Žiūrėkite, draugai, ar galima atskirti širdį nuo kūno?

Susirinkimas pritarė bo-so samojui gausiais plojimais. Bet esminis klausimas liko neatsakytas: jeigu kompartija vadovauja valstybei ir jai neprivalu darytis į konstitucijos nuostatus, kam reikalinga ta konstitucija? "Buržuaziniai analistai" pataikė tiesiog į akį. Konstitucija tikrai tada turi prasmę, kada visi, žmonės ir jų partijos, pavaldūs

konstitucijos nuostatomis. Savo atsakymu Brežnevas pastatė kompartiją už konstitucijos ribų.

Antra vertus: Brežnevas negudriai sukūrė konfrontaciją — partiją ir žmones. Juk kompartija nėra supermenų sąjunga, bet tie patys žmonės, kurie panašūs į aplink juos esančius. Jis atestavo kompartiją, kaip politinę diktatūrinę mafiją.

Ir šis politinis mafijizmas jaučiamas kiekvienam konstitucijos projekto paragrafe.

"Pagrindinės teisės, laisvės ir pareigos" skyriuje, kiekvienas teisės ar laisvės aptarimas tuoj pat atsveriamas didele atsakomybe už tos "teisės" saivališką interpretaciją.

Paragrafas 59 kalba apie teisę oriai vykdyti konstitucijos suteiktas teises. Tai, esą, aukštas sovietinio piliečio pašaukimas. Teismo kompetencijai paliekama nustatyti "teisių vykdymo orumo" specifiką. Už "neorų ir savaip išaiškintą teisių" interpretaciją, žmogus jau ir baudžiamas.

Visi disidentai iki šiol rėmėsi savo konstitucinėmis teisėmis, imdami tą atramą iš Stalino konstitucijos frazeologijos. Dabar, ši konstitucija, panaikina tą atramą. Jeigu disidentas šaukiasi konstitucinių laisvių miražą, jam atsakyтина: "paragrafe 39 nustatyta, kad tavo teisės negali susikryžiuoti su valstybės ir visuomenės interesais, ir su teisėmis kitų piliečių".

Kitaip sakant, teisė praktikuoti religiją, paminėta konstitucijoje, nėra tavo teisė, nes tai kenkia valstybei, visuomenei ir piliečiams...

Šitokia kazuistika kompartija iki ausų pripildė Brežnevo konstitucijos projekta. Brežnevas tai gina, partija ploja, bet laisvas pasaulis tuo netiki.

(Bus daugiau)

**PUIKIAUSIUS
KAILIUS**
rasite tik pas vienintelį
lietuvi kailininką
Chicagoje

**NORMANĄ
BURŠTEINĄ**
185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

Diplomatijos paraštėje (28)

Vaclovas Sidzikauskas

Vilniaus bylos finalas

1938 m. pradžioje Europos politinė padangė pradėjo grėsmingai niauktis. Laužydama Versalio sutarties nuostatus hitlerinė Vokietija sparčiai ginklavosi. "Kannonen statt Butter" buvo vokiečių nacional-socialistų partijos šūkis. 1938 m. kovo 12 d. Hitleris užėmė Austriją; prasidėjo Čekoslovakijos išprievartavimas.

Lenkijos užs. reik. ministeris pulk. Beckas manė, kad atėjo patogi proga įjėga atsiekti to, ko negalėjo pasiekti diplomatinėmis derybomis ir tarptautinių institucijų intervencija, būtent priversti Lietuvą užmegsti santykius su Vilniūm pagrobusia Lenkija. Inscenizavusi pasienio incidentą, lenkų kareivio nušovimą prie administracijos linijos Alytaus srityje, Lenkijos vyriausybė 1938 m. kovo mėn. 18 d. įteikė, per mūsų atstovą Taline, ultimatumą Lietuvos vyriausybei, reikalaujanti užmegsti diplomatinis, susisiekimo ir tranzito santykius, tačiau nereikalaujanti, kad Lietuva išsižadėtų savo nusistatymo Vilniaus klausimu. Lietuvos atsakymas turėjo būti duotas kovo 19 d. Lietuvai ultimatumą atmetus, Lenkija grasino pavartoti įjėgą. Didžiųjų valstybių patariama Lietuvos vyriausybė Lenkijos ultimatumą priėmė. Tuometinis Lietuvos užs. reik. ministeris Stasys Lozoraitis vyriausybės nutarimą priimti ultimatumą referavo Seime, kuriame pirmininkavo Konstantinas Šakenis. Seimas pritarė vyriausybės nutarimui be diskusijų. Aš stebėjau tą posėdį ir jame vyravo laidotuvių nuotaikos. Po posėdžio Stasys Lozoraitis, mano ilgametis patarėjas Berlyne, man pareiškė, kad jis esąs nusivylęs politika ir rimtai galvojęs iš vyriausybės pasitraukti. Jis tai įvykdė tu pačių metų gruodžio 5 d., o sekančių metų vasario mėn. buvo paskirtas Lietuvos Įgaliotuoju ministru prie Italijos karališkosios vyriausybės.

Lenkijos triumfas tęsėsi neilgai. 1939 m. rugsėjo 1 d., Hitleriui užpuolus Lenkiją ir ją kariniai parbloškusi, rugsėjo 17 d. Rusija į ją smogė ir netrukus užėmė Vilnių.

Ta proga prisimenu savo pasikalbėjimą su žinomu Lenkijos seimo nariu, aršiu nacionalistu, kunigu Liutoslavskiu. Pačiu Vilniaus bylos įkarščio metu, traukinyje iš Paryžiaus į Berlyną mudu su Milosz-Milašium su juo susitikova valgomajam vagone. Kai savo pasikalbėjime palietėme Vilniaus

klausimą, įsiskarščiavęs jis mums pareiškė: "Vilnius yra ir bus Lenkijos, in secula seculorum". Mudu tik nusišypsojova, o vėliau Milašius dar ir piktinosi, kad katalikų kunigas pavartojo Šventos Evangelijos posakį — žmonių veiksams pateisinti, kurie nėra nei neklaidingi, nei amžini, pavadindamas tai šventvagyste. Jis buvo teisus.

1939 m. spalio 10 d. Urbšys Maskvoje buvo priverstas pasirašyti Draugiškumo ir Savitarpio Pagalbos sutartį su sovietais, po to, kai panašias sutartis taip pat priverstos jau buvo pasirašiusios Estija ir Latvija. Kaip ir anos Baltijos valstybės, Lietuva buvo priversta į savo teritoriją įsileisti sovietų įgulas. Ta pačia sutartimi Sov. S-ga įsipareigojo sugrąžinti Vilnių Lietuvai. Tas jos įsipareigojimas sekė iš 1920 m. sutarties su Lietuva. 1939 m. spalio 25 d. Lietuvos kariuomenė įžygiavo į Vilnių, bet karui tebesiaučiant Europoje, Lietuvos vyriausybė laikė tikslinga neskubėti su persikėlimu į Vilnių. Laikinoje Lietuvos sostinėje Kaune 1940 m. birželio 14 d. ją užklupo Sovietų Sąjungos ultimatas. Jį priėmus, nepriklausomybės ir laisvės sutemos nusileido ant Lietuvos.

★

Vaizdo pilnumui reikėtų suminėti Trečiojo Reicho gundymai atsiimti Vilnių įjėga. 1939 m. rugsėjo pradžioje, kai Hitlerio armija puolė Lenkiją ir sparčiai žygiavo pirmyn, Lietuva gavo Berlyno pasiūlymą atsisakyti neutralumo Vokietijos kare prieš Lenkiją ir savo karinėmis pajėgomis žygiuoti į Vilnių. Tą pasiūlymą karštai rėmė Lietuvos pasiuntinys Berlyne pulk. Kazys Škirpa. Tuo reikalu jis atvyko į Kauną, stengėsi įtikinti vyriausybę ir savo bendraminčius valstiečius-liaudininkus. Pastarųjų lyderis, Mykolas Sleževičius tuo klausimu tarėsi su manim. Abu priėjova išvadą, kad Lietuvai tas pasiū-

lymas yra nepriimtinas, nes mudviejų įsitikinimu Hitleris karo nelaimės, Rytų Europos likimą spręs vakarų alijantai, o susidėjimas su Hitleriu tose sąlygose būtų Lietuvai pragaištingas. Be to, puolimas jau kariniai agonizuojančios Lenkijos ir įjėga atsiėmimas Vilniaus būtų gretinamas su Lenkijos puolimu politiniai ir kariniai parbloškėtos Čekoslovakijos ir Tešino atsiėmimu. Lietuvos vyriausybė nutarė palikti ištikima paskelbtam neutralitetui.

Toks, sakyčiau, Golgotos kelias, nuvedė Lietuvą, į savo istorinę sostinę Vilnių. Tame kelyje tautos instinktas buvo teisingas, kartais net teisingesnis už vingiuotus diplomatų samprotavimus, kaip kad tai pasirodė Hymanso projekto atveju, nors visi mes to paties tikslo siekėme. Prof. dr. Alfred E. Senn'o pastebėjo savo knygoje "The Great Powers, Lithuania and the Vilna Question, 1920-1928", kad esą dėl savo užsispyrusios laikysenos ir dėl Ambasadorių Konferencijos 1923 m. kovo 15 d. nutarimo nepriėmimo, Lietuva pateko į diplomatinę izoliaciją, kas jai buvo žalinga, ir kad "po ilgesnės įvykių raidos Vilniaus klausimo išsprendimas nebuvo nei lenkų nei lietuvių rankose". Tos, šiaip jau daugumoje teisingos ir vertingos knygos recenzijoje, tilpusioje "Baltic Revue" 34-me No., 1967 m. lapkričio, aš rašiau: "bet gi galutinėje analizėje Vilniaus likimas, kad ir toks koks jis dabar yra, buvo apspręstas kaip tik to kieto ir bekompromisinio nepriklausomos Lietuvos nusistatymo, kurį nevienas laikė "neišmintingu" ir "nerealistiniu". Kas būtų atsitikę 1939 metais, jei Lietuva būtų pasidavusi "realistinėms" šio šimtmečio trečiosios dekadės nuotakoms, jei būtų kapituliuavusi 1923 metais priimdama Ambasadorių Konferencijos nutarimą, kuriuo buvo bandoma įteisinti Želigovskio brutalaus smurto aktą? Prieš panašiu kategorišką imperatyvą lietuvių tauta

stovi ir šiandien, kai ne tik jos teritorijos dalis, bet ir pati egzistencija yra atsidūrusi pavojuje".

Kaip tik tos lietuvių tautos laikysenos dėka, Vilnius ir vėl tapo Lietuvos politiniu, kultūriniu ir religiniu centru. Su sovietine Lietuvos okupacija Lietuvos istorija, toli gražu, nepasibaigė. Savo daugiau nei 700

metų būsenoje lietuvių tauta išgyveno ne vieną negandą. Istorijos logika ir pasaulinis vyksmas sako, kad ir dabartinė Lietuvos okupacija nebus amžina. Kokiais keliais bėgusių Lietuvos valstybinis gyvenimas, jos sostinė visuomet bus Vilnius.

(Bus daugiau)

MEN

WOMEN

WORK OVERSEAS!!

Australia - Europe - Japan - The South Pacific - Africa
Far East - South America - Central America - Middle East
\$800.00 to \$4000.00 Per Month - Tax Benefits

U.S. Government, Private Corporations and Organizations.

Construction - Engineering - Sales - Transportation - Teaching - Oil Refining - Medical - Accounting - Manufacturing - Secretarial - Aircraft, etc., etc.

If you like travel, excitement and adventure, then overseas employment is for you. To allow anyone the opportunity to explore overseas employment we have published a complete set of Overseas Employment Guides. Our Overseas Employment Guides contain the following information:

- List of CURRENT OVERSEAS JOB OPPORTUNITIES with a special section on overseas construction projects, executive positions and teaching opportunities.
- How, Where and Whom to apply for the job of your choice OVERSEAS!
- FIRMS and ORGANIZATIONS employing all types of Personnel in nearly every part of the Free World.
- Firms and organizations engaged in OVERSEAS CONSTRUCTION PROJECTS, MANUFACTURING, MINING, OIL REFINING, SECRETARIAL, AIRCRAFT, ENGINEERING, SALES, SERVICES, TEACHING, ETC!
- COMPANIES and GOVERNMENT AGENCIES employing personnel in nearly every occupation, from the semi-skilled laborer to the College trained professional.
- How and Where to apply for OVERSEAS GOVERNMENT JOBS!
- Employment on U.S. Government ships "MERCHANT MARINES"!
- Directory of U.S. Businesses operating in AUSTRALIA that employ Americans.
- List of U.S. DEFENSE CONTRACTORS with operations OVERSEAS THAT EMPLOY Americans!
- Information about TEMPORARY and SUMMER JOBS OVERSEAS!
- You will also be told How to write your resume or application letter! How to plan your job hunting campaign! How to conduct yourself in a job interview! Plus many professional tips that may mean the difference between landing the job of your choice or missing out.

MAIL OUR ORDER FORM TODAY!!!

The Job You Want OVERSEAS May Be Waiting For You Right Now!!

ORDER FORM

Overseas Employment Guides
1727 SCOTT ROAD, SUITE C
BURBANK, CA 91504

I am enclosing \$10.00 cash, check or money order. Please send me your complete set of OVERSEAS EMPLOYMENT GUIDES immediately.

NAME _____

ADDRESS _____

CITY _____

STATE _____

ZIP _____

Or charge this order on your BankAmericard or Master Charge

BankAmericard Account No. _____

Expiration Date _____

Master Charge Account No. _____

Expiration Date _____

30 DAY MONEY BACK GUARANTEE

If you are dissatisfied with our Overseas Employment Guides, for any reason, simply return our Guides to us within 30 days and your \$10.00 will be refunded to you immediately. NO QUESTIONS ASKED.

WANTED 1ST CLASS
FITTER-WELDERS

EXPERIENCED ON STRUCTURAL WELDING FOR OILED FIELD
FABRICATION. START \$5.00 TO \$6.00 AN HOUR. PLUS BENEFITS.

Apply call or write to:

TRI-STATE FABRICATORS, INC.

2101 S. BROADWAY

MOORE, OKL. 73106

405-799-3361

An Equal Opportunity Employer

(36-45)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

POKALBIS SU ROMUALDU SPALIU

APIE RAŠOMĄ VIENOS KARTOS ISTORIJOS CIKLĄ

— Teko nugirsti, kad sėkmingai pravedėte literatūros vakarą. Europos lietuvių studijų savaitėje Londone. Kaip sekėsi organizacinis darbas ir kokie rašytojai joje dalyvavo, kas daugiausiai publiką domino?

— Literatūros vakare dalyvavo: Barėnas, Cinzas, Joerg, Juodvalkytė, Šlaitas, Venclova ir aš.

Mano rolė, kaip organizatoriaus nebuvo didelė, nes rašytojus kvietė Studijų Savaitės rengėjai. Man teko pati lengvoji dalis: vietoje tvarkyti patį vakarą.

Jei mūsų skaitančioji visuomenė gerai pažino kai kuriuos aukščiau išvardintus, tai atvykęs iš Lietuvos poetas Venclova ir mūsų jaunosios kartos atstovė Juodvalkytė, pirmą kartą išgirsti, kėlė didesnį susidomėjimą, smalsumą. Abu pasirodė puikiai. Venclovos tiek originalioji poezija, tiek vertimai susilaukė karštų katučių. Juodvalkytės novelė savo originalumu, nepažintu mūsų literatūroje, patraukė klausytojų dėmesį. Tos novelės struktūra labai artima moderniajai novelei, užtinkamai prancūzų literatūroje.

— Kas dabar Jūsų, kaip rašytojo, galvoje daugiausiai užima vietos? Kokia padėtis dabar yra Jūsų rašomo "Vienos kartos istorijos ciklo"? Žadėjote dar toliau rašyti. Kiek tomų dar numatoma? Ar jau turite parašęs naują knygą apie šio ciklo tasą?

— Trokštu kiek galima greičiau baigti "Vienos kartos istorijos ciklą". Penki tomai jau parašyti ir išspauduoti. Teliko tik du tomai jam užbaigti.

Kaip tik šiomis dienomis užbaigiau naująjį tomą. Žinoma, dar teks jį taisyti, lyginti ir dar kartą perrašyti mašinėle.

— Jei taip, kaip knyga vadinsis ir ar turite jai leisti mecenatą ir leidėją?

— Naujojo romano vardas "Širdis iš granito".

Buvo nepaprastai džiugu, kai netikėtai sutiktas Annaberge, Vokietijoje, pulk. leit. D. Skučas, pasiteiravęs apie naujai rašomą knygą, pasiryžo padėti, nutarė būti jos "krikšto tėvu" — mecenatu. Tokį paskatą turėdamas, galėjau labiau susikaupyti ties kūrinium. Tikiu, kad ir leidėjo klausimas bus palankiai išspręstas.

— Kiek dar tomų numatoma iš šio ciklo ir ar greit jie pasirodys knygų rinkoje?

— Po "Širdies iš granito" liks paskutinis tomas iš to ciklo, vardu "Aukšinio saulėlydžio gundymai". Kadangi visą ciklą pradėjau planuoti daugiau negu prieš prieš dvidešimt metų, to paskutiniojo tomo kompozicija, charakteriai senai numatyti, jų sėklos buvo pasėtos pirmuosiuose tomuose, pradedant "Gatvės berniuko nuotykiu". Kartu jau parašyti ir kai kurie epizodai. Taigi po šeštojo tomo "Aukšinio Saulėlydžio Gundymai" neturėtu ilgai užtrukti. Ten paaiškės visu pagrindinių ir net kai kurių šalutinių veikėjų likimas tiek tremtyje tiek likusių Lietuvoje.

Romualdas Spalis

— Kokie atsiliepimai yra apie penktąjį to ciklo knygą "Mergaitė iš geto"? Teko nugirsti, kad knygos laida jau išspauduota, o Vokietijoje bandoma dauginti net fotografiniu būdu.

— Daugumoje atsiliepimai gražūs, palankūs. Romanui greit išnykus iš knygynų lentynų, gavau visą eilę laiškų, prašančių "Mergaitės iš geto". Pats nemačiau fotografiniu būdu "išgytos" knygos, bet būdamas Hamburge, girdėjau, kad tokių jau yra.

— Kurį šio ciklo knygą geriausiai vertinate? Visos pirmos laidos knygos išspaudutos, o "Gatvės berniuko nuotykiu" išleisti antra laida ir išversti į latvių kalbą. Ar tai būtų geriausia jūsų knyga?

— Savo laiku vienas prancūzų rašytojas šitaip pasakė: būdamas jaunas skaičiau vienas knygas, vėliau kitas, bet tai nereiškė, kad pirmosios skaitytos buvo blogos, nes jos man davė tai, ko reikalavo mano siela, jaunystė tuo metu.

Viena mergaitė Chicagoje septynis kartus perskai-

Muzikai Alfonsas ir Ona Mikulskiai prie įsigytos skulptūros. Dešinėje skulptorius Pranas Baltuonis su žmona.

V. KAVALIČNAS

Medis ir žmogus

SKULPTORIAUS P. BALTUONIO PARODA ATIDARANT

Žodis grožio pasaulio erdvėje. Pasaulio, kuri atskleidė menininko siela, susitinkama su medžio šaknimis. Šaknys atgijo ir nušviestos vidinė kūrėjo šviesa perėjo estetiškes-meninės tikrovės plotmėn.

Ir už visa tai, už tai, kad mes šiandien galime pakilti savo mintimis ir dvasia virš kasdieninės tikrovės daiktų, pakilti ten, kur šviesiau ir gražiau, turime būti dėkingi Korp! Giedrai. Ji, krentant spalvingiems rudinio lapam, surengė šią parodą — pakvietė į Clevelandą skulptorių Praną Baltuonį.

Čia tačiau nekalbėsiu nei apie skulptoriaus gyvenimo kelią, nei kada ir kaip pradėjo jis kurti, nei pagaliau kiek yra sukūręs šių nepakartojamos formos kūrinių, nei kada, kur ir kiek buvo surengęs savo kūrybos pa-

rodų, nes tai jau daugeliu atvejų pasakyta kitų.

Mano žodžio mintis, kuri šmėstelėjo, kai buvau kviečiamas jį tarti, — medis ir žmogus.

Kai paviršutiniškai žiūrime į pasaulį ir jo daiktus, maža ką tematome, ir visa atrodo kasdieniška, pilka ir banalu. Tačiau tada, tais reikalingais momentais, kai juos nušviečiame savo dvasios šviesa, atsiskleidžia jų gelmės, ir jie suskamba vidinė melodija. Melodija, kurioje visa — garsai ir spalvos, judesiai ir formos — susilieja į vieną ir nesustojančią simfoniją.

Ir nuostabu! Tai, kas ką tik pasakyta, yra patvirtinta techninėmis priemonėmis. H. A. Seymour savo knygoje "Muzikos filosofija" cituoja H. Newtoną. Jis, H. Newtonas, savo veikale "Muzikos mistiškumas" pasakoja, kaip tam tikros plunksnėlės, pakabintos virš pianino stygų, popieriaus lape įrašė pianino bangų virpesius. Ir tai buvo kažkas nuostabi gražaus — formos, primenančios gėles.

Ir tai, techniniu būdu atskleistos mistinio grožio gelmės, kuriose garsai ir spalvos susitinka, sugestiuoja mintį, kad regimasis ir girdimasis menas kyla iš to paties grožio šaltinio. Todėl gal būt yra teisingas prancūzų filosofas Ravaisonas, teigdamas, jog pasaulis yra panašus į begalinę melodiją. O ir mūsų čiurolionis: "Visa pasaulį", sako jis, "vaizduojasi kaip didelę simfoniją: žmonės — tai gaidos."

Kiek nukrypau. O teturėjau kalbėti tik apie medį ir žmogų. Ar dar tiksliau, apie menininko susitikimą su medžiu ir jo šaknimis. Me-

dis vidinio mūsų pergyvenimo prasme — nuostabi, paslaptinga ir dramatiška būtybė. Jis taip, kaip ir žmogus, — vertikalus. Ir jame yra tarsi du priešingos prigimties pradai ar dvi sielos, jungiančios du pasaulius: šviesos ir tamsos. Savo viršūne jis kyla į aukštumas, o šaknimis grimzta ten, kur viešpatauja tamsa ir paslaptingos ir gąsdinančios požemių jėgos.

Tačiau medis — ir vėl kaip ir žmogus — nedalomas. Ne tik tai jo viršūnė, iškilusi į žydrus dangaus plotus, ošia žalia melodija ir tarsi susilieja su kosminio grožio tolumomis, bet ir šaknys...

— Ir jos tarytum ilgisi grožio ir tyliai virpa tos pačios simfonijos aidais.

Ir ši po žeme gimusi melodija susitinka su menininko sielos melodija (ji, Bergsono žodžiais, aid kiekvieno žmogaus būties gelmėse) ir virsta estetinė būtybė — meno kūrinium.

Tai skulptoriaus Prano Baltuonio kūrybos kelias. Kelias, kuris skiriasi nuo tų skulptorių kelio, kurie susitinka tik su beforme ir besiele granito, marmuro ar bronzos mase.

Medžio šaknys gyvos. Jos turi savo charakterį ir vertikalę ar horizontalę kryptį. Kryptį, su džiaugsmu besiveržiančią į šviesą ir aukštumas ar ir vėl dramatiškai pasukančią ir su skausmu bei liūdesiu grįžtančią į tamsos gelmes.

Jos — tarsi nebaigtoji simfonija. Simfonija, kurios melodijos liniją, judesį ir ritmą skulptorius Baltuonis pratęsia ir išryškina — harmonizuoja ir pagaliau baigia.

Ir šios simfonijos, gimusios medžio šaknų melodijų virpesiam susitikus ir susiliejęs su menininko sielos aidais, šviesa ir grožiu spinduliuoja ir šį vakarą šioje salėje.

— Užbaigus "Vienos kartos istorijos" ciklą, ar turite (Nukelta į 6 psl.)

Pokalbis su R. Spaliu...

(Atkelta iš 5 psl.)

te suplanavęs ką nors naujo?

— Turiu veik paruoštą novelių rinkinį ir seniai nešioju idėją dviems romanams. Turiu pasidžiaugti, kad abi novelių knygos irgi jau išspardutos.

— Kaip patinka gyvenamoji aplinka ir ar turite progos susitikti lietuvius?

— Deja, Halifaxe tik keiliolika lietuvių. Artimiausia lietuvių kolonija Bradforde, Manchesteryje. Bet kiekvienas pajudėjimas į ten, atima pusė dienos.

— Kur užsidirbate kasdieninę duoną ir ar tai netrukdo kūrybai? Atrodo, nebe už kalnų ir pensija. Kur numatote gyventi išėjęs į pensiją? Gal numatote apsigyventi lietuvių tarpe?

— Sulaukęs 60 metų, tuoju išėjau į pensiją. Pasi-naudojau mokytojams duodama teise "taip jaunam" pradėti senio gyvenimą. Žinoma, tik dvidešimt metų bedirbusiam švietimo srityje toji pensija neperdidžiausia, bet kadangi ir žmona mokytoja, tas klausimas buvo lengviau išrištas.

Mokytojaudamas sunkiai derinau pareigą su kūryba. Grįždavau namo puse penkių, o kartais ir vėliau. Visokie posėdžiai, tėvų ir mokytojų privalomi pasikalbėjimai, įvairūs parengimai. Ypač kankindavo namų darbų taisymai. Per savaitę turėdavau tarp 200 iki 400 sąsiuviniių.

Išėjęs į pensiją, atsidūręs laisvėje, pradžioje tikėjau "nuversiu kalnus", bet tuoju atsirado kiti darbai, padidėjo, pailgėjo kelionės ir vėl nebeliko laiko, nors pirk.

Prieš porą metų pradėjau ilgėtis lietuvių, draugai gundė keltis į Ameriką, bet pastebėjau spaudoje, kad ir lietuviai ten nerimsta. Vieni bėga iš Chicagos, kiti grįžta, tretį vėl pasineš keltis kur kitur, taigi persikėlus galima labai apsiriki. Tuo tarpu manasis nedidelis vos 90,000 Halifaxas, gulįs Peninų aukštumų papėdėje, pastaruoju metu labai pagražėjo, uždraudus kurenti anglimis ir nugriovus visas lūšnas. Užtenka man išeiti iš namų ir atsiveria žali kloniai, slėniai, čia pat galiu pabėgti iš miesto ir atsidurti gamtoje. Taigi, atrodo, teks likti ir čia baigti savo ir "vienos kartos" ciklą, — baigė pokalbį rašytojas Romualdas Spalis.

Linkime rašytojui Romu-Spaliui geros sveikatos, ištvermės ir kūrybingo darbo. Jo kūryba yra visų mėgiama ir skaitoma. Savo "Vie-

RŪKYMAS IR SVEIKATA

DR. D. DEGĖSYS

— Ar yra įrodyta, kad cigarečių rūkymas sukelia plaučių vėžį?

— Taip! Eksperimentai su gyvuliais ir rūkančių žmonių plaučių mikroskopiniai tyrimai rodo, progresuojančius audinių pakitimus iš kurių išsivysto vėžys. Juo daugiau cigarečių žmogus per dieną surūko, juo didesne yra jam galimybė susirgti plaučių vėžiu. Rūkantieji plaučių vėžiu serga dešimts kart daugiau negu nerūkantieji. Rūkant cigaretės užtrunka apie 30-35 metai kol išsivysto plaučiuose vėžys. Prieš išsivystant vėžiui, nustojus rūkyti plaučių audiniai atsistato į normalų stovį.

— Ar cigarečių filtrai sumažina rūkymo pavojingumą?

— Taip. Šių dienų cigaretės turi apie 50% mažiau nikotino dervos negu prieš dvidešimts metų cigaretės jos turėjo. 85% visų dabar rūkamų cigarečių turi filtrus.

— Ar yra saugu rūkyti mažai nikotino turinčias cigaretes?

— Tokias cigaretes rūkyti yra saugiau negu turinčias daug nikotino, bet nerūkyti yra dar saugiau.

— Jeigu žmogus rūkdamas neįtraukia dūmų į plaučius ar toks rūkymas yra kenksmingas?

— Neįtraukti cigarečių dūmų į plaučius yra sveikiau negu juos įtraukti, bet reikia atsiminti, kad dauguma rūkančių nežiūrint, kad jie ir mano, jog dūmų neįtraukia į plaučius, vis dėlto dūmai patenka į plaučius.

— Ar cigarų ir pypkės rūkymas lygiai taip pat pavojingas kaip cigarečių?

— Pypkes ir cigarus rūkantieji kaip taisyklė įtraukia mažiau dūmų į plaučius ir tuo sumažina vėžio pavojų. Pypkes ir cigarų dūmai yra stipresni negu cigarečių. Todėl tie, kurie juos rūkdamas dūmus įtraukia save pastato į didesnę pavojų negu cigaretes rūkantieji.

— Ar saugu yra rūkyti tik kelias cigaretes į dieną?

— Statistiniai duomenys rodo, kad žmonės, kurie rūko tik penkias cigaretes į dieną, vis tiek turi didesnę mirtinumą, negu tie, kurie visai nerūko. Yra pastebėta, kad juo daugiau cigare-

nos kartos istorijos ciklu" atžymėjo nepriklausomą Lietuvos gyvenimo laikotarpį, kuriame ir rašytojas augo, mokėsi ir gyveno. Tai pirmas įvykis rašytinėje lietuvių literatūroje.

A. Juodvalkis

čių rūkoma per dieną — juo mirtinumas didėja.

— Koks yra rūkančiųjų gyvenimo ilgis?

— Statistiniai duomenys rodo, kad mirtinumas yra dvigubai didesnis tų žmonių, kurie rūko negu nerūkiančių. Du pakelius į dieną rūkančiųjų gyvenimo ilgis yra apytikriai 9 metais trumpesnis ir jų dvigubai daugiau miršta nesulaukę 65 metų.

— Kodėl ne visi rūkantieji gauna plaučių vėžį?

— Į šį klausimą atsakymo šiuo metu neturime. Tam yra daug priežasčių. Tačiau reikia atsiminti, kad dauguma rūkančiųjų turi kokį nors plaučių negalavimą, kaip pavyzdžiui bronchitą, emphysema arba chronišką kosulį. Rūkiančiųjų mirtinumas nuo įvairių ligų yra 75% didesnis negu nerūkiančiųjų.

— Ar cigaretės kenkia skrandžiui?

— Žmonės, kurie turi skrandžio žaizdą, turėtų mesti rūkų nes nikotinas trukdo žaizdos gyjimui. Rūkantieji nuo skrandžio žaizdų miršta tris kartus dažniau, negu nerūkantieji.

— Ar yra ryšys tarp cigarečių rūkymo ir širdies

ligų?

— Taip yra. Mirtinumas nuo širdies koronarinių indų užsikimšimo rūkančiųjų tarpe yra du kartus dažnesnis negu nerūkiančių. Nikotinas sukelia kraują indų spazmus ir todėl sumažina širdies muskulo aprūpinimą deguonimi ir tokiu būdu jis kenkia širdžiai. Be to, nikotinas jaudina širdį ir širdis pradeda plakti dažniau.

— Koks yra ryšys tarp rūkymo ir burnos bei gerklės vėžio?

— Cigaretės rūkančiųjų mirtinumas nuo gerklės ir burnos bei lūpų vėžio yra 6 kart didesnis negu nerūkiančių. Pypkes ir cigarus rūkantieji nuo šių ligų miršta 4 kart dažniau negu nerūkantieji.

— Kokie yra plaučių vėžio simptomai?

— Plaučių vėžio simptomai yra šie: besitęsiantis kosulys, kraujuoti skrepliai ir kartais skausmas krūtinėje. Vėžiui tik ką prasidėjus šie simptomai būna nepastebimi, gi tuo metu, kai jie išryškėjo, vėžys būna pažengęs toli ir jis pagydyti būna jau per vėlu.

— Kokia galimybė pagydyti plaučių vėžį?

— Plaučių vėžio gydymas nėra sėkmingas. Šiuo metu iš dešimties sergančių tik vieną pavyksta pagydyti.

POVILĄ PUZINĄ PRISIMENANT

ANTANAS RŪKSTELĖ

Sunku įsivaizduoti, kad dailininkas Povilas Puzinas (gimęs 1907 m. rugpjūčio 3 d.) jau 10 metų yra išsiskyręs iš mūsų tarpo — iškeliavęs į amžinybę. Ta kelionė įvyko 1967 m. spalio mėn. 22 d. Dar sunkiau perprasti, kad vyras, kresnai sudėtas, gyvas, žvalus, energingas ir pačiame kūrybos žydėjime, turėjo atsisukti nelauktai ir ne laiku. Iškeliavo tuo metu, kai jo kūrybiniai polėkiai, jo nepalaužiamas tikėjimas į meno tobulybę ir jo tautiniai politinis galvojimas mūsų tarpe buvo ypatingai reikalingas. Kultūriniai lūžiai mūsų tarpe, svetimų dvasių skverbimasis į mūsų meną ir nepateisinamas praradimas savos tautos dvasios bei tautinių ramsčių kūryboje, jaudino Povilą Puziną. Jis, kaip klasikinio meno auklėtinis ir realistas sava idėjų išraiška bei forma, negalėjo sutalpinti savyje beidėjinio, beforminio, bedvasinio, tuščiaavidurio mūsų visuomenei kišamo išmislo meno vardu. Aš įsivaizduoju, kaip jis džiaugtųsi šiandien matydamas mirštantį abstraktizmą ir grįžtantį realizmą. Realizmą, kuriuo dailinin-

kas gali išsakyti ne tik savo išgyvenimus, bet visos tautos kančias, rūpesčius ir kovos dvasią.

Šia proga, kol gyvųjų tarpe maišosi artimiausi Povilo Puzino bičiuliai — dail. Česlovas Janušas ir dail. Antanas Rūkstelė, norisi pasakyti, kad su Povilu Puzinu šis "triumviratas" sudarė stuburą realistinio meno lietuvių gyvenime — tremtyje. Ši trejukė, nežiūrint kai kurių mūsų spaudos vyrų ignoracijos, pirkty ar neišmanėliškai vestų šmeižtų ir vestos kovos prieš juos, išlaikė savo veidą, išlaikė tą patį tikėjimą į aukštąjį meną, neprarado didžiojo kelio dėl siūlomų šunkelių. Tiesa, nė vienas jų negavo tūkstantinių premijų iš lietuvių rankų, bet nė vienas jų nepasidavė vilionėms lietuvių meną vesti į tuštumą.

Kai išsitari apie trijų bičiulystę, negali nutylėti dar vieno ypatingo momento, apie kurį niekas niekada nėra kalbėjęs. Tai muzika. Keistu dvasiniu sutapimu ir, sakyčiau, išimtinu, šis trejetukas įsimylėjęs į smuiką. Juo grojo Povilas Puzinas, juo ir šiandien groja Česlovas Janušas,

New Yorke, jį naudoja ir Antanas Rūkstelė. Laikau-si nuomonės, kad šio trejetuko geriausias smuikininkas yra Č. Janušas. Taigi, šie trys savyje nešiojosi bičiulystę, tą pačią sampratą apie meną, tą pačią realistinę kryptį ir tą pačią meilę smuikui.

Muzikos įsisąmoninimas P. Puzinui turėjo įtakos į jo kūrybą. Jo kūriniuose kartais dramatiškumą iki tragizmo, ir viskas išlaikyta reikiamoj tonacijoje, užsi-brėžtojų spalvų darnoj. Bendrai — plataus užsimojimo, tobulios tapybinės technikos ir aiškos minties dailininkas.

Lai bus man atleista už čia pat išreikštą apgailestavimą ir, gal, priekaištą Čiurlionio Galerijai, Chicagoje, kuri, turėdama savo žinioje didelį kiekį geriausių P. Puzino kūrinių, per 10 metų nesugebėjo suruošti pomirtinės kūrinių parodos. Kiek žinau, dailininko žmonos Austros pastangos šiuo reikalu nuėjo niekais. Atrodo jo paveikslų likimas lyg nežinomoj "kelionėj". P. Puzino kūriniai ir jis pats verti didelės pagarbos ir reikalingi tinkamos saugios vietos.

Poniai Austrai Puzinienėi reikia atiduoti didžiausią duoklę už sugebėjimą išleisti pavyzdžio neturintį leidinį — Povilo Puzino monografiją anglų kalba. Jeigu statomi pomirtiniai paminklai, tai šis leidinys yra geriausias paminklas dailininkui Puzinui.

PARAMA DIRVAI

Atnaujinami prenumeratorų ir kitomis progomis Dirvai paremti aukoj:

M. Šelmys, Etobicoke, Ont. 2.00
B. Bražinskas, Homestead, Pa. 7.00
V. E. Gruodis, Westmount, Que. 7.00
O. Mikulskienė, Cleveland 5.00
K. Čepulis, Muskegon, Mi. 5.00
V. Šilėnas, Erie, Pa. 2.00
V. Domeika, Fairfield, Ct. 7.00
V. Ripskis, Evergreen Park, Ill. .. 7.00
A. Tumas, Reseda, Ca. .. 7.00
J. Juozaitis, Juno Beach, Fla. 5.00
P. Vasilauskas, Woodhaven, N. Y. 2.00
J. Juodgudis, Chicago .. 7.00
K. Ripskis, Chicago Hts. 7.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

TOOL GRINDER

Requires 48 months experience using precision measuring instruments, complicated drawings and shop mathematics.

Also **TOOL & DIE MAKERS**

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Steady work & fringe benefits.

APPLY AT:

F. E. MYERS CO.
400 Orange St.
Ashland, Ohio 44805

An Equal Opportunity Employer (40-43)

WANTED
INJECTION MOLDING FOREMAN
Minimum 5 years supervisory experience, and capable running midnight shift and supervising help. Salary commensurate with experience and ability. All fringe benefits.
LIBRALTER PLASTICS
244492 Indoplex Circle
Farmington Hills, Mich. 48018
313-478-4900 (40-44)

Inž. V. Vidugiris sveikina naująją Sąjungos valdybą LB ir skautų vardu.

Sol. J. Čekanauskienė ir pianistė R. Apeikytė atliekant meninę programą.

Nepaprastas ir reikšmingas...

(Atkelta iš 1 psl.)

geles lietuvių kolonijai. Sveikinimuose skambėjo pasitikėjimas naujos valdybos tarpusrovine tolerancija, būdingu vidurinei srovei apdairumu sprendžiant politinio pobūdžio problemas. visi linkėjo sėkmės, žadėjo talkinti patriotinius arba kultūrinius sumanymus realizuojant.

Naujas ALT S-gos pirmininkas inž. A. Mažeika trumpu, turiningu žodžiu atsakė į sveikinimus. Visą savo laiką ir visas jėgas valdyba pasiryžusi skirti numatytų siekių įgyvendinimui. Tai platus darbo baras. Philadelphia's seimas, išrinkęs Sąjungos valdybą Pacifiko pakraštyje, parodė didelį pasitikėjimą ir tas pasitikėjimas teikia jėgų dirbti ir reikšti kū-

rybinę iniciatyvą.

Apgailestaudamas, kad ALT S-gos valdybos vicepirmininkas inž. Vytautas Čekanauskas pasitraukia iš savo pareigų, inž. A. Mažeika tą praradimą suderino su džiaugsmu ir pasididžiavimu - JAV Valstybės departamentas patvirtino inž. Vytautą Čekanauską Lietuvos garbės konsulu Los Angeles mieste. Tai nepaprastas lietuvių laimėjimas!

Pakilę iš vietų banketo dalyviai ilgais plojimais palydėjo tą žinią. Spontaniškas 'Ilgiausių metų! prisiveržė pro audringus plojimus. Bankete dalyvavo naujas garbės konsulas inž. Vytautas Čekanauskas su žmona Janina. Jis yra daugelio lietuvių organizacijų pirmųjų darbuotojas, vietos ALT pirminin-

Grakščios Los Angeles lietuvaitės Stančikaitė, Steikūnaitė, Petronytė ir Bružėnaitė vikriai aptarnavusios gausius svečius bankete.

kas (dabar irgi pasitraukias iš šių pareigų), energingas veikėjas kitataučių sferoje. Jis didelis patriotas, nelaukiąs raginimo reikalingais momentais.

Inž. A. Mažeika baigė žodį užtikrinimu, kad bus dirbama plačiausios tarpusrovinės tolerancijos ženkle, stiprinant patriotų frontą, kas yra pergalės prieš okupacinę Lietuvos prievartą sąlyga ...

Tautiniai Lietuvių Namai šauniai surengė iškilmingą vakarą. Pirmininko Jono Petronio ir valdybos rūpesčiu patalpos naujai dekoruotos. Renginio išvakarėse gautos naujos, patogios kėdės. Skoningai serviruoti banketo stalai.

Šiltą vakarienę nešiojo mergaitės talkininkės. Šokiams grojo jaunuolių lietuvių šokių orkestras, rekomenduotinas lietuvių rengi-

F. Masaitis, ALT S-gos Los Angeles skyriaus pirmininkas.

niams dėl savo profesinio lygio. Šampanas ir muzika puošė vakarienę.

Trumputė meno programa nuskambėjo patraukliai. Solistė Janina Čekanauskienė, pianistei Raimondai Apeikytei akompanuojant, padainavo tris dainas. Itin nusisekė žaisminga Broniaus Budriūno kompozicija 'Išdykęs rudenėlis', K. Grigaitytės žodžiai. Klausytojai atsilygino gausiais plojimais.

Banketo pradžioje ir pabaigoje nuotaikingai kalbėjo pats 'baliaus šeimininkas' pirmininkas Jonas Petronis, su igimtu jam nuoširdumu ir humoru jis kvietė svečius neskubėti namo, pasidžiaugti vakaro nuotaika ir šokti 'iki gaidžių'. Geras lietuvių jaunuolių šokių koncertas savo grojimu parėmė Jono Petronio kvietimą. Vakarą baigtas toli už vidurnakčio. Namo niekas neskubėjo.

Dėl naujos ALT S-gos valdybos narių pristatymo, dėl būsimos veiklos deklaracijų, dėl naujo Lietuvos garbės konsulo dalyvavimo - vakaras igijo neeilinio renginio svarbą. (jg)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

• Edvinas Balceris, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdybos sekretorius atskrenda iš Los Angeles į Chicagą dalyvauti Korp! Neo-Lithuania suvažiavime ir ta proga pasimatys su tautininkų veikėjais ir "Tautinės minties keliu" leidinio redaktorais.

Arch. Jonas Steikūnas supažindina su S-gos valdyba.

A. Bružėnaitė, puikiai pravedusi banketo programą.

Dr. P. Pamataitis, sveikina žurnalistų vardu.

Asta Grakauskaitė sveikina jaunimo vardu.

K. Karuža sveikina šaulių vardu.

Linksmieji muzikantai O. Steikūnas, H. Bustemantė ir R. Polikaitis linksminę svečius "iki gaidžių".

Vienas iš daugelio svečių stalų bankete.

Leono Kanto nuotraukos

■ laiškai Dirvai

ATSAKYMAS JURGIUI GLIAUDAI

DĖL HELSINKIO

DR. KAZYS ŠIDLAUSKAS

Mūsų iškylusis literatas Jurgis Gliuda, Lietuvos teisininkas, paskelbė Dirvos, š. m. spalio 20 d. Nr. 40 straipsnį, pavadintą "Ir dar dėl Helsinkio".

Palyginti neilgame rašiny, Jurgis Gliuda iškelia visą eilę klausimų dėl to Helsinkio Baigiamojo Akto prigimties ir pasekmių. Neįgudusiam taip plunksnos valdyti, kaip ją valdo mūsų žymusis literatas, sunku atsakyti į jo visus keliamus klausimus, per daug neišplečiant straipsnio apimties.

Pirmiausia Jurgis Gliuda nori atmesti prof. B. Kaslo aiškinimą, kad tas Helsinkio aktas esąs tik politinė principų deklaracija, neturinti teisinės galios, o ypačiai nieko bendro neturinti su sienų nustatymu.

Kiek Helsinkio aktas liečia JAV, tai į tą klausimą ar šis aktas yra sutartis ar nesutartis, galėtų būti labai paprastas atsakymas. Pagal JAV konstituciją, visas tarptautines sutartis turi patvirtinti JAV Senatas, kuriam Helsinkio aktas nebuvo ir nebus pateiktas tvirtinti. Taigi, bent JAV-bėms, Helsinkio aktas nėra jokia tarptautinė sutartis.

Jurgis Gliuda tvirtina, kad Helsinkio akto kalba yra sutarties kalba, nes kiekvienas akto "signataras čia aiškiai įpareigotas elgtis taip, o ne kitaip."

Vistik, norėčiau atkreipti autoriaus dėmesį į Helsinkio akto deklaratyvinę dalį prieš tų dešimties principų išskaičiavimą, kurioj pasakyta, kad dalyvaujančios valstybės "skelbia savo pasiryžimą (determination) respektuoti ir praktikoje įgyvendinti" tuos visus principus. Man atrodo, kad šalis rišančioje tarptautinėje sutartyje būtų buvusi pavartota kitokia kalba, negu tik deklaravimas pasiryžimo tuos principus gerbti ir juos praktikoje stengtis įgyvendinti. Negalima paneigti Helsinkio akto didelės moralinės ir politinės reikšmės, nes po juo savo parašus yra padėję visų dalyvaujančių valstybių galvos, bet jo negalima laikyti tuo, kuo jis nesąs.

Toliau autorius iškelia mums visą laiką labai jautrų Pabaltijo valstybių okupacijos ir aneksijos nepripažinimo klausimą. Jis sako, kad Helsinkio akte nebuvo įnešta atskiros pastraipos dėl Pabaltijo okupacijos nepripažinimo.

Iš tiesų, mūsų politiniai veiksniai yra dėję daug pa-

stangų, kad tokia pastraipa būtų įrašyta į Helsinkio aktą. Galima tik spėlioti, kodėl tokia pastraipa nebuvo į tą Helsinkio aktą įrašyta. Man atrodo, kad įrašant atskirą pastraipą dėl Pabaltijo valstybių, lygiai tokia pat pastraipa būtų tekę įrašyti ir dėl abiejų Vokietijų, kad per eilę generacijų buvusi suvienyta vokiečių tauta nori turėti savo vieningą valstybę, o ne būti padalinta į dvi atskiras Vokietijos valstybes.

Lygiai galima aiškinti, kad atskiros pastraipos būtų reikėję ir dėl Sovietų Sąjungos satelitų vyriausybių. Šitokia pastraipa aiškiai išplauktų iš VIII principo kalbos, kuriame tarp kitko pasakyta, kad "visos tautos visados turi teisę pilnoj laisvėj nustatyti, kad tik jos nori, savo vidujinį ir užsieninį politinį statusą, be išorinės įtakos..." Rodos, kad neturėtų būti nuomonių skirtumo, jog sovietų satelitų "vidašius statusas" buvo nustatytas tuose kraštuose tebestovint Sovietų Sąjungos karinių pajėgų divizionams.

Taigi, kokioje padėtyje atsirado Pabaltijo valstybių okupacijos nepripažinimo klausimas, kai Helsinkio akte nebuvo įrašyta dėl to atskiros pastraipos? Šioje vietoje ir iškyla toji, kaip Jurgis Gliuda rašo, "giljotiniška gresmė Pabaltijo okupacijos klausimui", kai Helsinkio akte deklaruotas visų Europos valstybių sienų neliečiamumas.

Jei autorius atkreipia mūsų dėmesį į kategorišką, sutarties pobūdžio, Helsinkio akto kalbą, tai mes negalime tik gilintis į mums palankius nuostatus ir tylo mis praeiti pro tikrus ar tik tariamus Lietuvos laisvės bylai kenkiančius paragrafus. Tokį nuostatą mes turime toje dabartinių Europos valstybių sienų neliečiamumo garantijoje.

Kokios teisinės reikšmės turi tas Europos valstybių sienų neliečiamumo užtikrinimas, pagal kurį tariamai Helsinkio akte buvo "parduotos" Pabaltijo valstybės?

Šia proga noriu atkreipti gerbiamojo autoriaus ir šiais klausimais besirūpinančių kitų tautiečių dėmesį į tą faktą, kad valstybių sienų neliečiamumas buvo iškeltas į tarptautinės teisės principą jau 1925 metais, kai buvo pasirašytas Briando-Kelloggo arba vad. Paryžiaus Paktas, kuris pasmerkė karus ir jų pasekmes.

smurto priemonėmis valstybių sienų pakeitimą. Po to, Tautų Sąjungos šis principas buvo visai tiksliai ir konkrečiai suformuluotas.

Taigi, Helsinkio aktas tik pakartojo jau pusšimtį metų galiojantį tarptautinės teisės principą, kad valstybių sienos negali būti keičiamos smurto priemonėmis. Dėl tos nepripažinimo "politikos", kai tikrumoj neina reikalas apie jokią politiką, o tik apie seniai nustatytą tarptautinės teisės principo pildymą arba jo sulaužymą?

Atrodo, kad Helsinkio akto pasekoje ir šis Pabaltijo valstybių okupacijos nepripažinimo klausimas, bent JAV-bėse, bus įstatytas į teisingas vėžes. Mes patys tą visą nepripažinimo reikalą vadinome "politika", tokį patį terminą vartojo ir JAV valdžios įstaigos. Tik po Helsinkio akto pradėta tą okupacijos nepripažinimą vadinti ne politika, o nusistatymu, laikysena (position).

Noriu atkreipti dėmesį į Valstybės Departamento publikaciją, pavadintą GIST, Bureau of Public Affairs, Departament of State, March 1977, pirmoje eilėje skirta JAV valdžios įstaigų reikalams, kurioje

duodama Helsinkio akto principų interpretacija. Tame memorandumė pasakyta, kad Helsinkio akto "teritorijos neliečiamybės principas atmeta teritorijos išsigijimą jėga arba grąšinant jėga... Šio principo kalboje atsispindi ir jį pagrindžia ilgalaikį JAV nusistatymą dėl Baltijos valstybių."

Argi neišeina kuriozas, kad mes norime pasmerkti Helsinkio aktą, kurio principais JAV valdžia pagrindžia savo ligšiolinę Pabaltijo valstybių okupacijos nepripažinimo poziciją?

Sunkiai supranta mas Jurgio Gliaudos aiškinimas ir dėl Helsinkio akto principo apie tarptautinių sutarčių ir tarptautinės teisės normų vykdymą. Mes neturime žinių apie jokiais kitas tarptautines sutartis, pripažįstančias Pabaltijo valstybės Sovietų Sąjungai, apart Molotovo-Ribbentropo pakto, kuriuo net Sovietų Sąjunga nebando remti savo pritenzijų į Pabaltijo valstybes. Autorius sako, kad Stalinas Jaltoje ir Potsdamė kalbėjęs apie Pabaltiją, kaip SSSR teritorijos dalį ir reikalavo Jungtinėse Tautose ir Pabaltijo valstybėms vietų, tik jis tų vietų negavo. Jeigu jau Stalinui

Jaltoje arba Potsdamė Pabaltijo valstybę būtų buvę atiduotos pagal visus tarptautinės teisės reikalavimus, tai vargiai jam būtų prireikę bandyti to atidavimo pripažinimą išgauti kontrabandos keliu, kai buvo Steigiamos Jungtinės Tautos. Bet kodėl pagal šį tarptautinių sutarčių vykdymo principą negalima reikalauti, kad Sovietų Sąjungą įvykdytų visas jos su Pabaltijo valstybėmis sudarytas sutartis?

Tikiu, kad kolega Jurgis Gliuda pripažins teisingu bent šį mano teigimą. Negalima prileisti, kad tokio dokumento kaip Helsinkio Baigiamasis Aktas vienas nuostatas galėtų aiškiai prieštarauti to dokumento kitiems nuostatom. Negalima aiškinti, kad sienų neliečiamumo principas yra patvirtinęs Sovietų Sąjungos prieš Pabaltijo valstybes įvykdytą agresiją, kai tuo tarpu kiti to akto principai skelbia laisvą tautų apsisprendimą, valstybių teritorijų neliečiamybę ir tarptautinių sutarčių bei tarptautinės teisės normų pildymą.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANĄ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 33139-4201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Hartford, 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	246-2348
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 2, N. Y. — 324 E. 9 St.	475-7430
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canayon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N.Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250
Lakewood, N. J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Herkimer, N. Y. — McKennan Rd.	315-866-3939

KAS BUVO — KAS YRA — KAS BUS?

SLAVAI IR MES

Jūratė Statkutė de Rosales

Nepatingėk, mielas skaitytojai, paskaityti keturias ištraukas, liečiančias keturius skirtingus laikotarpius ir keturias skirtingas vietas:

Ištrauka A — "Baltų gentis Goliad (galindai), nurodyta Pirmoje Rusų Kronikoje, gyveno iki XII a. Okos aukštupio baseine, Maskvos pietvakarių srityse. Archeologiniai ir fiziniai antropologiniai duomenys nurodo, kad baltai iš ten nepasitraukė, o buvo lėtai asimiliuoti įsifiltruojančių slavų." (Vertimas — M. Gimbutienė, "The Slavs", psl. 97).

Ištrauka B — "(Lietuvos Statutas) išsilaikė tiek lietuviškosiose, tiek gudiškiosiose buvusios Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos žemėse iki 1840 m., kai jis buvo pakeistas rusiškuoju sąvadu — Svod Zakonov" (DLK 1529 m. Statutas, J. Deveikė; įžanga A. Plateiris psl. 9).

Ištrauka C — "Maždaug iki XIX a. vidurio beveik visoje to meto Vilniaus apskrityje vyraujanti kalba buvo lietuvių"... "XIX a. pirmoje pusėje tik kairioji Neris, arba pietrytinė Vilniaus apskrities pusė vietomis buvo pradėjusi slavėti, o dešinioji Neris pusė iki pat Vilniaus buvo dar ištiesai lietuviška"... "Maždaug nuo XIX a. vidurio, atrodo sparčiai pradėjo slavėti ir kitos artimosios Vilniaus apylinkės, o iš čia slavėjimas ėmė plisti į visas puses" (Kraštotyra — "Dubingiai", psl. 239).

Ištrauka D — Latvija — "2.300.000 gyventojų, kurių daugiau kaip pusė šiuo metu yra rusai" (vertimas — "Comunidad Baltica de

Venezuela", informacinis biuletenis isp. kalboje, psl. 1).

Ištraukose stebina ne tik tai ilgalaikis baltų slavinimo proceso tęstinumas, bet ir slavinimo metodų vienumas, esmėje nepakitęs per 1,500 metų. Gi aplamai paėmus, baltų slavinimo eigos istorinė projekcija pricerčia mus gerokai susimastyti. Pabandykime tą projekciją išvesti stambiais bruožais.

Jei turi po ranka, skaitytojai, dr. M. Gimbutienės knygą "The Balts", atsiųsk 63-ojo psl. žemėlapi nurodantį baltų genčių pirmąjį išsiplėtimą. Pasekiva pirštu senojo žvalerio amžiaus baltų rubežius: antai perbraukiame siaurą juostą pietiniame dabartinės Suomijos krante, išsiriame į Ladogos ir Onego ežerus, keliaujame pietryčių kryptimi iki Uralo kalnų centro ir Kamos upės aukštumos. Maskva? Vaje, Maskvos sritys randasi kone pačiame baltų teritorijos vidury! Vakaruose — latvių Dauguva, lietuvių Nemunas ir dabartinių lenkų Vysla yra baltų upės, o žemės yra baltų užimtos kone iki Oderio žiočių. Gi nutiesus kiek vingiuotą kreivę nuo Vyslos ir Oderio šaltinių iki dabartinio Magnitogorskio Urale, turėsime Drėš. Gimbutienės nurodytą pietinį annometinių baltų rubežių.

Ižengiant į geležies amžių, šiaurinėse baltų žemėse vėl vyrauja ugrofinai, su kuriais vystosi gal ne tiek kovų, kiek tūkstantmečio susigyvenimo ir abišalės asimiliacijos procesas. Dabartiniai estai yra ryškus to proceso produktas.

VI a. po Kristaus, prade-

da skverbtis į vakarinių baltų sritis iki šiol Karpatuose gyvenusi, palyginti negausi gentis — slavai. Jie kyla į šiaurę Oderio ir Vyslos baseinais, maišosi tiek su germanais, tiek su baltais.

Keliems šimtmečiams praėjus, archeologų spėjimu, tie patys vakaruose išplitę slavai pamažu apsuka jiems atsparių Nemuno ir Dauguvos baseinus ir pradeda užplūsti rytinių baltų žemes, simultaniškai su kitų slavų antplūdžiu į tas pat žemes iš pietų. (Taigi IX-X amžiuje jau turėjome tą pačią dvišakio slavinimo padėtį, kurią vėliau išgyveno XVIII-XIX a. Lietuva, kai ją slavino dvi tarp savęs antagoniškos — bet abi slaviškos — šakos: slavai iš Rusijos ir slavai iš Lenkijos).

Grijkime tačiau į chronologišką eigą. Rytinių baltų tarpe, slavai pradeda atsirasti ne anksčiau IX šimtme.

XIII amžius vystosi Lenkijos jotvingių sutirpimo ženkle. Paskutinis laisvų jotvingių kunigaikštis Skurdas, nebeatlaikydamas vokiečių ir slavų spaudimo, persikelia su savo žmonėmis per Nemuną į Lietuvą. 17 metų prieš XIV amžiaus pradžią. Nuo tos datos, Jotvingijos žemės ir gyventojai pavirto dabartinės Lenkijos dalimi.

XVI amžiaus galas yra baltgudžių politinio kritimo laikotarpis. Ivano žiauriojo kariniai laimėjimai ir įvestas politinis teroras užantspauduoja Gudijos baltų tolimesnį likimą rusifikacijos ženkle. Nuo to momento, apie tūkstantį metų užsitęsęs labai lėtas gudų nutautinimo procesas pradeda eiti prie galo. Būdinga tačiau, kad S. Daukantas savo laikais dar mini gudus kaip mūsų bendragenčius, o XX a. lietuviai istorikai jau žiūri į gudus kaip į slavus.

XVIII-XIX a. lietuviai sparčiai tirpsta apgaulingoje — vardan antirusiškos sąjungos įvestoje — lenkų įtakoje. Tuo pat metu, daliną savarankiškumą turį latviai palyginti dar gerai atlaiko rusifikacijos spaudimą.

1918 metai buvo tas punktas, nuo kurio baltų nutautėjimo ratas stabtelėjo Latvijoje ir Lietuvoje, o vietomis net pasisuko atgal baltų naudai.

Po antrojo pasaulinio karo, 1944-1949 metų laikotarpis yra rusų panaudojamas Latgalės ir Vidžemės drastiškam ištuštinimui. Per vienus 1944-uosius metus ištuštinimo sričių buvo išvežta 50.000 latvių. Nemažiau būdingi yra 1949 metų skaičiai: per tris dienas yra išvežama iš Latvijos 70.000 asmenų. Tuo pat metu prasideda palaipsnis rusų darbininkų gabenimas į Latviją, vedas prie dabartinės latvių nutautinimo padėties.

"Talking, it over"

One in a series of columns answering questions you ask about your electric service.

K. Ar galite pasiūlyti būdus, kaip aš galiu taupiau naudoti elektrą?

A. Žinoma galime! Tik paprašykite, kad atsiųstume "Easy-on-Energy" brošiūras. Jose rasite nurodymus kaip efektingiausiai naudoti elektrą namuose, kainą naudojant skirtingus apyvokos reikmenis ir kaip insuliuoti savo namą.

K. Kodėl jūs statote naujas jėgaines, kada gyventojų skaičius šioje apylinkėje atrodo mažėjantis??

A. Yra pramatoma, kad elekteros naudojimas Northeast Ohio dvigubai padidės per sekančius 12 metų. Kada ištekliai kitų energijos formų mažėja, prekyba ir pramonė bus reikalinga daugiau elektros jėgos, jeigu jie parūpins pakankamai darbų. Taip pat daugiau naujų namų ir mokyklų bus šildoma elektra.

K. Kiek kainuoja naudojimas kilnojamo elektrinio šildytuvo?

A. Jeigu veikia pilną valandą kilnojamas elektrinis šildytuvas, 1350 wattų, kainuotų apie 7 centus. Kad sumažinti naudojimo kainą, apsisaugokite nuo galimo šilumos praradimo savo namuose, insuliuokite kur tiksliai galima apžiūrėkite langus ir duris. Idėkite žieminius langus. Uždarykite duris į pastoges, rūsius, garažus ar kitas namo nešildomas dalis.

K. Aš turiu elektrinę šildymo pompą. Ar termostato sumažinimas nakčiai sutalpys elektros energiją?

A. Ne. Šildymo pompos yra pagamintos veikti pajėgiausiai ir ekonomiškiausiai vieno-dame temperatūros lygyje.

K. Bazuojantis praėjusios žiemos patirtimi, mes galvojame apie įruošimą sniego ir ledo tirpintuvą ant stogo. Kiek to naudojimas kainuotų?

A. Tirpinimo juosta yra apskaičiuota maždaug 7 wattai per pėdą. Jeigu 100 jėdų juostos būtų naudojama, valandinė kaina būtų 3,5 cento arba 35 c. už 10 valandų naudojimą.

K. Ar laisva nuo taršos aplinka nėra būtina, nežiūrint kainos?

A. Visi nori mažiau taršos. Bet žmogaus geriausia technologija negali duoti visiškai grynos aplinkos. Oras ir gamta tai sutrukdė. CEI išleis daugiau kaip 1 milijoną savaitėje per sekančius 5 metus aplinkos pagerinimui aplink savo jėgaines čia, Northeast Ohio. Net ir tai neduos perfekcionizmo, bet tikrai prisidės prie pagerėjimo.

Jeigu jūs turite klausimų ar norėtumėte daugiau gauti informacijų kuriuo nors iš šių klausimų, mes norėtume jus išgirsti, tik parašykite: Talking It Over, Box 5000, Cleveland, Ohio 44101. Kadangi mes norime, kad jūs žinotumėte.

The Illuminating Company

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

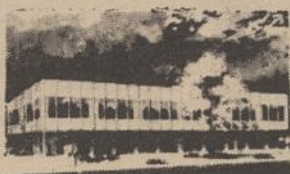
UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7¼% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7½% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6½% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.L.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Bostono lietuviai

J. V. SŪDUVAS

ALT S-GOS KULTŪRINIŲ SUBATVAKARIŲ ATIDARYMAS

Tautinės sąjungos namuose spalio 1 d. komisijos pirmininkas Edmundas Cibas atidarė Kultūrinių Subatvakarių sezoną. Gausiai susirinkusiai publikai buvo pristatytas "Naujųjų Laikų Lietuvos Istorijos" I-mas tomas, parašytas prof. Prano Čepėno. Pristatyme dalyvavo pats veikalo autorius, atvykęs iš Worcesterio, Mass. su savo dukra prof. Užgiriene-Čepėnaitė ir žentu. Programai vadovavo rašyt. St. Santvaras. Istorija pradedama 1863-jų metų sukilimu ir baigiama Pirmuoju Pasauliniu karu. Istorinio veikalo kritišką peržvalgą padarė Mykolas Drunga, išskeldamas keletą neįvykiusių bibliografinių netikslumų. Į publikos paklausimus atsakinėjo ir paaiškino pats autorius prof. Čepėnas. Pažymėtina, kad subatvakarin atsilankė nemaža jaunosios kartos intelektualų ir visi atvežtos istorijos tomai buvo čia pat išpirkti. Po programos vyko tradicinė kavutė ir diskusiniai pašnekėsiai.

LB KULTŪROS KLUBAS

Savo renginių sezoną pradėjo kelionių po Lietuvą iliustavimu. Zita Krukonienė, neseniai atvykusi pas savo vyrą iš okupuotos Lietuvos, kalbėjo apie lietuvių liaudies dainų: dūkų, aukštaičių ir žemaičių charakterio skirtumus, juos paillustruodama įrekoruota muzika. Perkūnas Krukonis parodė jo susuktą skaidrių pynę: "Mano Lietuva". Šiemetinė Kultūros klubo valdybą sudaro: pirm. Beatricė Vasaris, vicepirm. Aušra Kubiliūtė, sekr. Mykolas Drunga, Gytis Žiaugra, išd. Algis Dumčius, Daiva Izbickaitė, svečių priėmėja Genė Treininė.

DR. JONO BASANAČIAUS MINĖJIMAS

LB Bostono apylinkės valdyba šiemetinių Tautos šventės minėjimą sujungė su Lietuvos tautinio atgimimo patriarcho ir aušrininko Jono Basanavičiaus pagerbimu. Lietuvių klubo salės scena buvo papuošta didelių Basanavičiaus paveikslų tarpe Lietuvos valstybės insignijų. Pirmininkas A. Matjoška, atidarydamas minėjimą, paprašė įnešti organizacijų vėliavas. P. Viščinis iš juostų perdavė Amerikos ir Lietuvos himnus ir vėliavų pagerbimo muziką, kaip ji būdavo grojama Karo muziejaus sodelyje prie nežinomo karei-

vio kapo Kaune. Pakviestas minėjimo prelegentas svečias iš Philadelphijos dr. Vincas Misiūnas plačiai nušvietė dr. Basanavičiaus, kaip "Aušra" laikraščio redaktorius, sukeltą to meto intelektualų tarpe tautinį atgimimą ir jo įtaką lietuvių tautai. Apie jo darbus 1905 metų Didžiajame Vilniaus seime, apie Lietuvos valstybės nepriklausomybės akto pasirašymą 1918 m. vasario 16 d., apie jo darbą Lietuvos kultūrai Vilniaus mokslų Akademijoje.

Meninę programos dalį atliko solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson, akompanuojant pianistui Sauliui Cibui.

MINĖSIME LIETUVOS PARTIZANŲ KOVŲ SUKAKTĮ

Lapkričio 27 d. LKVS "Ramovė" Bostono skyrius Kariuomenės šventės sukakties proga minės 25-rių metų sukaktį, kada okupuotos Lietuvos kaimuose ir miškuose rusų raudonųjų divizijų žiauriausiomis priemonėmis palaužtos, baigėsi karžiogiškos didesnio masto Lietuvos partizanų laisvės kovos. Drauge bus paminėtos ir pagerbtos kovose dalyvavusios ir kritusios mūsų karžygės moterys.

Minėjime kalbės rašytojas Liudas Dovydenas, meninę programą atliks komp. Julius Gaidelio Bostono Vyrų sektetas, Bostono tautinių šokių vyresniųjų grupė, vedama Onos Ivaškienės, melo-deklamacijos. Bus pagerbti savanoriai-kūrėjai ir laisvės kovose kritę kariai.

Minėjimas prasidės sekmadienį, 10:15 val. ryto pamaldomis už žuvusius Lietuvos laisvės kovose, šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. Akademinei minėjimo dalis vyks Lietuvių klubo salėje 3 val. po pietų. Lietuvių organizacijos prašomos pamaldose ir minėjime dalyvauti su vėliavomis. Visi vietos ir aplinkinių kolonijų lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti į minėjimą ir tuo pagerbti mūsų brolius ir seses paaukojusius gyvybes dėl tautos laisvės ir nepriklausomybės.

LKVS "Ramovės Bostono Skyrius

OPERŲ DUETŲ KŌNCERTAS

Lietuvių radijo programą "Laisvės Varpas" spalio 9 d. Į Lietuvių klubo salę sutraukė itin gausią publiką iš Bostono ir kitur, surengdama žymesnių pasaulinių operų ištraukų ir arijų duetų koncertą. Programą atliko iškili mūsų solistė Gina Čepkauskienė iš Montrealio ir solistas-tenoras Rimas Strimaitis iš Hamiltono,

BOSTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
JAUNIMO SEKCIJA

PIRMOJI NAKTIS
1978

r u o š i a

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ

KVIEČIAME VISUS LIETUVIUS IŠ VISŲ LIETUVIŲ KOLONIJŲ

1977 M. GRUODŽIO 31 D., 8:00 VAL. VAK.

Boston Park Plaza Hotel, Grand Ballroom (buvęs Statler Hilton)

Programoje: Ispūdinga vakariene, garsus aštuonių asmenų orkestras.

Bilietai kaina: Įskaitant vakarienę, gėrimus ir šampaną — \$26.00 asmeniui.

Bilietai išsigijami iki gruodžio 10 d. Stalai 10-čiai asmenų rezervuojami pas: Birutę Adamavičiūtę (617 729-0278, 4 Sheffield West, Winchester, Ma. 01890; Daivą Izbickaitę (517) 326-7442, 20 Old Stone Road, Westwood, Ma. 02090.

Norintiems nakvoti viešbutyje, rengėjai parūpins rezervacijos korteles su 29% nuolaida. Automobilių pastatymas garaže \$1.00. L A U K I A M E !

Kanados. Akompanavo pianistas bostoniškis Saulius Cibas. Solistai koncertą pradėjo G. Verdi Traviatos baliaus arijos duetu, toliau padainavo J. Stankūno — Meilės balsai, St. Gailevičiaus — Paviliojo merguželė ir dvi ištraukas iš G. Donizetti operos Meilės Eleksyras. Užbaigė ilgesnia C. Gounod operos ištrauka — duetu "Romeo ir Julija".

Po koncerto vyko vaišės, kurias gražiai parengė "Laisvės Varpo" rėmėjos — ponios ir loterija, kurios didžiausias laimėjimas 100 dol. atiteko Aldonai Andriušienei. Programai vadovavo Petras Viščinis.

BOSTONO NEGĖSTANTYS ŽIBURIAI

Bostone gyvena ir veikia du kuklūs lietuviai, kuklūs, bet dideli savo darbais. Nubėgo jau 43-ji meteliai, kai Steponas ir Valentina Minkai turi Naujojo Anglijos gerai ir plačiai žinomą radijo valandėlę. Tiek metų — geras laiko gabalas. Kiek per jį prabilo ir nutilo Amerikoje lietuvišku radijo programų — o Minkų vis dar tebesigirdi kas sekmadienį — ir vis iš tos pačios stoties.

Pamąstykite dar toliau. Juk ir mūsų Lietuva per tą laiką neteko savo nepriklausomybės, prarado laisvę, žiauriai nuniokota ir žiauriai tebeniokojama. O kiek per tą laiką čia mūsų tarpe susilipdė — ir subyrėjo — organizacijų, kiek susidarė — ir susiardė — sąjungų, kiek susimezgė — ir iširo — draugysčių! O Minkų "tymas" dar vis tebestovi tvirtas ir vieningas, gi jų draugystė su lietuvių visuomene — be šešėlio ir be dėmės.

43-jų ilgų metų bėgyje vietinė parapija apie "savuosius" ir dar tokius visur

matomus "bruzdelninkus", kaip Minkai, visaip gali girdėti nušnekant, bet, kiek žinau, niekas nesame girdėję kurį žmogų Minkų programa nusiskundžiant ar ją pasipiktinant. Tiesa, Minkai yra originalai, ir niekas, pasiklausęs jų programos, nesusilaikys nepareiškęs vienos ar kitos apie ją nuomonės, tačiau dar nebuvo, rodos, tokio įvykio, kad jie savuoju žodžiu būtų ką nors įžeidę, užgavę, ar kam nors sugadinę ramios nakties poilsį.

Kaip ir kiti mūsų "radijuškininkai", taip ir Minkai vien radijo valandėlės pravedimu nesitenkina. Pačiame "lietuviškosios" Brodvėjaus gatvės centje yra jų užlaikoma lietuviškų knygų, dovanų ir gėlių krautuvėlė, o kiekvienais metais tie patys Minkai Bostono ir apylinkės lietuviams surengia du dideliu parengimu — koncertą pavasarį, pikniką vasarą. Šie įvykiai vietinėje pašvaistėje sublyksi geležiniu reguliarumu — kone pusšimčio metų bėgyje pasidarytokiais pat patikimais, kaip ir sezonų kaita (ar net dar patikimesniais, nes Minkų parengimą visuomet išpranašausi, o dėl oro gali suklysti)!

Koncertuose, šalia seno, visuomet yra ir ko nors naujo. Štai, šių metų pavasarį klausėmės ne tik savo mielo ir gerai pažįstamo Bostono Vyrų Sekteto, bet ir matėme dviejų brolių Ivaškų filmus — vieną iš Chicagos, kitą vargais negalais privačiai susisuktą ir išsivežtą iš pavergtos Lietuvos.

O piknikai — lyg koks grįžimas į artimą, bet nebesugrąžinamą praeitį. Gal dėl to jie tokie populiarūs. Piknikai — vienos iš nedaugelio progų, kada gausiais būriais susirenka ir labai jauni, ir labai seni, na, ir visi "tarpiniai". Be to, Min-

kų piknikai turi savo visai nuosavą, specifinį skonį. Juose vyksta ir grožio karalaitės ("Mis Lithuania of New England") rinkimai (kuriuos šimet laimėjo energingoji, jaunutė Brocktono dainininkė, šokėja, veikėja Marytė Bizinkauskaitė), ir šokių varžybos (nuo "Mamės ir Papės" polkos iki tvisto), ir meninė programa (kurią šiais metais atliko Bostono Tautinių šokių sambūris ir mūsų naujai susikūrus etnografinis dainos ansamblis), o atsigavėjimui yra apščiai lietuviško maisto ir, anot Minkų, "draugiškų" gėrimų. O kur dar ir šiaip pasišokimas, loterijos, pasivaikščiojimai po (vėl pasak Minkų) "romantiškąjį" Brocktono Romuvos parką, — žodžiu, viskas iš to jau praeitin nuaidinčio Amerikos lietuvių istorijos laikmečio, kurio gijas mums taip gražiai ataudė ir dramaturgas Algirdas Landsbergis savo pjesėje "Paskutinis piknikas".

Tik galime lažintis, kad šią vasarą praėjus Minkų keturiasdešimtstrečiasis — tikrai dar ne paskutinis ir ne priešpaskutinis. Apie "paskutinius įvykius" mislina, gal būt, kunigai, rašytojai ir filosofai, o lietuviško darbo bruzdelninkai tų įvykių ribą stumia vis tolyn į ateitį. Ir darbas vyksta toliaus.

M. Dr.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Wanted Journeymen
OR
1st Class Skilled
MACHINISTS

The Metrol Corporation has openings for good all around machinists to do job shop work. Must be able to operate engine and turret lathes, bulldard. Must have 3 years experience.

Apply or call
LOU BECK or H. V. SMITH at
713-692-5976

METROL CORPORATION
4845 Yale
Houston, Texas 77018

(42-45)

Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

PŪKELEVIČIŪTĖS "PALIKIMAS" CHICAGOJE

Jaunimo Centro vadovė atžymėdama savo veiklos 20 metų sukaktį pakvietė Los Angeles dramos sambūrį su rašytojos Birutės Pūkelevičiūtės trijų veiksmų drama — PALIKIMAS. Veikalas buvo parodytas chicagiškei visuomenei š. m. spalio 23 d. Jaunimo Centro salėje. Buvo du spektakliai: 2 val. p. p. ir 7 val. vak. Pirmajame spektaklyje žiūrovai užpildė didžiąją salę, bet spūsties nesijautė.

Rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė, pati būdama aktorė ir režisiorė, veikalą taikė mūsų turimoms jėgoms: pasitenkino 3 porom aktorių ir vienu scenovaizdžiu.

Veiksmas vyksta viena Sekminių sekmadienį, Wisconsin, lietuvių Martyno Vaičio sodyboje "Beržore". Iš klajonių po Ameriką, grįžta sūnus Geniukas, hipiškos išvaizdos, svajonių ir saviškų požiūrių vyras, kuris sueina į konfliktą su tėvu, norinčiu savo ūkį sukurti Lietuvos mažų kampelių, su sesers vyru Bruno, siekiančiu suktu būdu paveldėti šį ūkį ir paversti pelninga vasarviete ir net jauna tėvo slauge Vaiva, kuri jau spėjo užmegsti flirtą su tuo pačiu Bruno. Duktė Irena, iš prigimties invalidė, išgijusi gydytojos diplomą ir, kaip visi gydytojai, spėjusi praturtėti, nesugy-

vena su savo vyru Bruno, bet, dėl savo išskaičiavimų, laiko jį pririšusi prie savęs, taip pat laukia tėvo mirties ir taikstosi į Beržorą. Šeiminkė Rožė, išsiskyrusi su savo vyru, sena tėvo draugė, yra lyg šeimos narį, nes ilgus metus čia gyvena ir motinai mirus, užaugina abu vaikus. Tėvas Martynas yra pusiau paraližuotas, sėdi vežiojamoje kėdėje ir laukdamas mirties, padaro testamentą. Visi susirūpinę, kam teks Beržoras, tik vienas sūnus Eugenijus, niekam nepataikauja ir nesiekia tėvo palikimo. Tiesa, vietovės pavadinimas Beržoras pramintas nuo ten augančio puiklaus beržyno, primenančio Lietuvos aplinką. (Ar ne gražiau ir lietuviškiau skambėtų BERŽYNĖ ar BERŽOTAS, o ne Beržoras, primenant rusišką "Samavoras").

Veikalo turinys yra naujas ir aktualus. Jame iškeliami šių dienų praturtėjusių tremtinių kasdieninis gyvenimas, šeimos konfliktai, tėvų ir vaikų santykiai, paliktos tėvynės ilgesys. Atrodo, ir rašytoja Pūkelevičiūtė neišvengė ilgokų dialogų ir moralų, todėl jaunimą bus sunkiau patraukti. Vyresniesiems yra tikra pagoda, nes prisilaikyta visų lietuviškų tradicijų ir nenukrypta nuo pagrindinės linijos.

Veikalą režisavo Dalila Mackialienė su padėjėja Ema Dovydaitiene. Sceno-

vaizdis dail. Algio Žaliūno. Veikėjai: Martynas Vaitys, buvęs docentas — Vincas Dovydaitis, Eugenijus Vaitys, Martyno sūnus — Saulius Matas, Irena Grigaitienė, Martyno duktė — Inga Tumienė, Bruno Grigaitis, Martyno žentas — Rimas Žukas, Vaiva Stankūnaitė, Martyno slaugė — Rasa Zelenytė, Rozalija Baužienė, Martyno šeiminkė — Viltis Jatulienė.

Aktoriai savo vaidmenis atliko įtikinamai ir scenoje laikėsi laisvai. Išskirtinai gal reikėtų pažymėti Vincą Dovydaitį ir Viltį Jatulienę, palikusius žiūrovams puikų įspūdį.

Užbaigus vaidinimą, publikai nepailstamai plojant, scenoje išsiriškiavo visas 9 asmenų kolektyvas, prisijungė iššaukta autorė Birutė Pūkelevičiūtė, kuriai prisegtas korsažas, o kitiems įteiktas krepšis gėlių. Kolektyvo vardu, šiltą žodį tarė režisiorė Dalila Mackialienė, sulaukusi karštų, kaip Kalifornijos saulės, katučių.

Los Angeles vaidintojų kolektyvo atliekamas "Palikimas" vertas visiems lietuviams pamatyti. Dėl nedidelio aktorių skaičiaus, net ir mažesnės lietuvių kolonijos, galėtų rizikuoti juos išsikviesti. Ar nevertėtų paieškoti mecenatų teatro gastrolėms paremti, kaip kad atsiranda knygoms leisti.

PAMINKLAS

A. A. RAPOLUI SKIPIČIUI

Prieš Antrąjį Pasaulinį karą populiariausias lietuvis užsienio lietuvių tarpe buvo Užsienio Lietuviams Remti sąjungos ilgametis pirmininkas advokatas Rapolas Skipitis. Populiarus jis buvo ir Nepriklausomoje Lietuvoje, kaip Vidaus reikalų ministras, Vilkolakis aktorius, švedų koncesijos elektros boikotavimo organizatorius ir nepamainomas kalbėtojas susirinkimuose.

Gimė jis 1887 m. Panevėžio apskrityje, o mirė 1976 m. vasario 23 d. Chicagoje. Palaidotas Tautinėse Lietuvių kapinėse, netoli Chicago.

Šių metų spalio 1 d. grupė jo senų pažįstamų bei draugų ir šaulių, kurių garbės pirmininku jis buvo ligi pat mirties, susirinko Lietuvių Tautinėse kapinėse pašventinti kuklų paminklą ant to didžio lietuvių kapo.

Pasąveikinimo iškilmes pravedė Vytauto Didžio vardo šaulių rinktinės pirmininkas Vladas Išganaitis. Paminklą pašventino kun. Jonas Borevičius, kalbėjo šaulių sąjungos pirmininkas Karolis Milkovaitis ir kolegų advokatų vardu adv. Jonas Našiūnas. Kalbėtojai kėlė didžius nuopelnus ir meilę Lietuviai tautai mirusio Rapolo Skipičio darbuose. Kiek išsamiau tai pa-

Lidija Skipitienė prie savo vyro a. a. Rapolo Skipičio kapo paminklo.
V. A. Račkausko nuotr.

daryti neįmanoma neperskaičius dviejų tomų jo prisiminimų.

Paminklo išlaidas našlei Lidijai Skipitienėi padėjo padengti šauliai ir kai kurie teisininkai.

Po pašventinimo dalyviai susirinko šaulių namuose prie gedulo pietų stalo. Čia adv. Liudas Šmulkštys padarė paminklo pastatymo apyskaitą.

V. A. Račkauskas

CHICAGOS ŠAULIŲ VEIKLA

Š. m. spalio 16 d., sekmadienį, 2 val. p. p., šaulių Namuose, Chicagoje, įvyko Vytauto Didžio šaulių rinktinės narių susirinkimas. Dalyvavo apie 300 narių. Susirinkimą atidarė pirm. Vl. Išganaitis. Savo trumpame žodyje nušvietė šaulių rinktinės veiklą ir ta pačia proga pabrėžtinai pažymėjo, kad šauliais gali būti visi lietuviai, neatsižvelgiant religijos, partinio nusistatymo, pasaulėžiūros ir kitų įsitikinimų skirtumo. Šauliai visados kovojo ir kovos prieš betkokį Lietuvos okupantą, pavergėją, jam pasidavusius samdinius ir griežtai smerkia be išimties visus jo ir jo bernams pataikūnus, ryšių mezgėjus, vadinamus kultūrinius bendradarbiautojus, tiltų statytojus ir t.t.

Toliau, metinę šaulių rinktinės apyskaitą perskaitė rinktinės sekr. J. Mackonis pažymėdamas, kad šaulių namams įsigyti skolos jau yra pilnai užmokėtos.

Nežiūrint, kad namų skolos jau pilnai užmokėtos, šaulė Jadvyga Radavičienė, tolimesnei šaulių veiklai remti, rinktinės pirmininkui įteikė 1000 dolerių auką. Šaulių namams įrengti

1975 m. buvo nupirkta gerokai apiešta svetainė. Sienos dar buvo nebologos, bet visas vidus pagrindinai buvo perdirbtas, daugiausiai talkos būdu. Buvo įrengta vidutinio dydžio, puošni salė su apie 300 sėdimų vietų prie staliukų ir aikštelė pasišokimui, salės gale — nedidelė scena chorui, orkestrui ir vaidinimams. Viename šone — didoka, patogi virtuvė, baras, rūbinė ir patogumai. Prie namo dar yra nedidelė automobiliams pastatyti aikštelė.

Visi šitie perdirbimai, įrengimai ir baldai su pačiu namu kainavo 164,000 dolerių. Rinktinė savų pinigų neturėjo. Ir štai rinktinės šauliai įvertindami savų namų reikalingumą, reikšmę ir patogumus susirinkimams, minėjimams ir pobūviams per 2 metus minėtą sumą suaukavo. Kai kas paauskavo ir gana stambią sumą ir savo darbą.

36 šauliams, kurie šaulių eilėse jau yra išbuvę 50 ir daugiau metų, įteikti diplomai. 4 šauliams, už ypatingus sąjungai nuopelnus, buvo prisegti šaulių žvaigždės ordenai ir 6 šauliams — šaulių žvaigždės medaliai.

Susirinkimas baigtas tautišku himnu.

Po susirinkimo visi susirinkusieji buvo pavaišinti kavute ir kuklia užkanda.

A. Pleškys

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2100-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

SET UP AND WELD (SHEET METAL)

Must be experienced in fitting and welding sheet metal materials including stainless and aluminum. Must be able to read and work from prints. Mig, tig and arc welding. Good hourly rate and benefits. Apply in person.

FECO-A-BANGOR PUNTA COMPANY

5855 Grant Ave.
Cleveland, Ohio 44105

An Equal Opportunity Employer
(38-44)

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

LITERATŪRINĖ POPIETĖ DETROITE

Detroito Lietuvių Kultūros Klubas organizuoja literatūrinę popietę lapkričio 6 d. 12 val. Kultūros Centre. Į šią popietę yra pakviestas gilaus humoro rašytojas-poetas Antanas Gustaitis iš Bostono. Jis skaitys naujausią kūrybą iš mūsų lietuviško gyvenimo. Taip pat pasirodys jaunas gražus tautinių šokių ansamblis, vadovaujamas ponios Holm, iš Windso. Programai vadovaus rašytojas Balys Gražulis.

Ši literatūrinė popietė rengiama Tautos Fondo naudai. Vliko darbams finansuoti. Bus renkamos aukos.

Kultūros Klubas maloniai kviečia visus lietuvius dalyvauti ypatingoje literatūri-

nėje popietėje, pasigerėti programos vykdytojais ir kartu prisidėti savo auka prie Lietuvos laisvinimo reikalų.

Įėjimas asmeniui tik 3 dol. plus auka pagal galėjimą.

KONCERTAS IR ŠOKIAI

JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos Detroito skyrius vėl ruošia koncertą. Šį kartą kviečiame visus pasiklausti Violetos Rakauskaitės, kuri dainuos lietuvišką estradinę muziką. Koncertas įvyks šeštadienį, lapkričio 5 d., Dievo Apvaizdos Kultūriniam Centre. Programoje: vinas ir sūrio užkandžiai — 7 val. Koncertas — 8 val. ir šokiai po koncerto. Šokiams gros Rimo Kaspučio "Romantika".

Detroito Dariaus ir Girėno klubo sukaktuviniame bankete vienas iš svečių stalų. Iš kairės: Brazis, Kinčiai, Pusdešris, Šadeikienė, Perminas, Šadeika, Televičienė. J. Gaižučio nuotr.

MAINTENANCE FOREMAN

Full time position available immediately. Preferred applicant must have experience in machine repair, electrical trouble shooting, and hydraulic systems. Liberal fringe benefits. Salary commensurate with experience. Forward resume with salary requirements in complete confidence to:

GEORGE MENDIANS

WHITTAKER STEEL STRIP

20001 SHERWOOD

DETROIT, MICH. 48234

An Equal Opportunity Employer

(42-46)

KALĖDINIAI DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITAS ŠALIS

KALĖDINIS 1977.

Vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė; 2 m. vilnonės medžiagos suknelei; 2,75 m. crimpleno medžiagos moteriškai eilutei; 1 moteriškas arba vyriškas puikios nertinis; 2 poros vyriškų arba moteriškų storų nailono kojinių; 1 sv. šokoladinių saldinių dėžė; 40 anglišių cigarečių ir 3 m. vilnionės eilutei medžiagos su įaudimu "All wool made in England".

Kaina su įskaičiuotu maitu ir visomis persiuntimo išlaidomis \$180.00.

Į šį siuntinį dar galima dadėti prekių 8 svarų svorio. Gali būti 4 m. medžiagos, 2,75 m. dirbtinio minko kailis arba kitokios prekės. Žemiau siūlome keletą populiariesnių dovanų. Visos kainos yra jau su įskaičiuotu maitu.

Dirbtinio minko kailis moteriškam paltui	\$80.00
Jeans "Wrangler", vyriškos arba moteriškos	\$40.00
Nertinis, vyriškas arba moteriškas	\$27.00
Geresnis nertinis	\$32.00
Nailono kojines, vyriškos arba moteriškos	\$ 3.00
Tights	\$ 3.50
Vilnonė medžiaga suknelei	\$24.00
Crimpleno medžiaga suknelei	\$18.00
Crimpleno medžiaga moteriškam kostiumėliui	\$30.00
Nailono apatinis	\$10.00
Nailono marškiniai	\$11.00
Geresni marškiniai	\$15.00
Vilnonė skarelė	\$11.00
Lietsargis telescopic	\$12.00
Anglišių vilnonė medžiaga eilutei	\$50.00
Geresnės rūšies medžiaga eilutei	\$60.00
Dar geresnės rūšies medžiaga eilutei	\$75.00

Sudarant visai naują siuntinį dar reikia pridėti \$24.00 persiuntimui.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą ir kitas šalis.

BALTIC STORES LTD

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT.

Tel. 01 460 2592.

ELIZABETH

ATVYKSTA ANTRO KAIMO TEATRAS

Daugelį didesnių lietuvių kolonijų aplankęs ir visur gražaus įvertinimo susilaukęs Antro Kaimo humoro teatras pagaliau atvyksta ir pas New Jersey lietuvius. Čia jį pakvietė LB New Jersey apygardos valdyba, susitarus su Philadelphijos LB apylinkės valdyba. Mažėjant bet kurios rūšies renginių lankytojų skaičiui, čia esantiems lietuviams yra beveik neįmanoma vieniam pasikviesti bet kuriuos didesnius meno vienetus iš tolimesnių vietų. Tai atsitinka ne dėl honorarų dydžio, bet dėl didelių kelionės išlaidų.

Teatro kolektyvą sudaro: jo prievaizda Algirdas T. Antanaitis, aktoriai — Jūratė Jakštytė, Dana Nolte, Juozas Aleksūnas, Eugenijus Būtėnas, Juozas Kapačinskas, Jurgis Riškus ir Romas Stakauskas ir šviesų ir garsų tvarkytojas Vincas Lukas.

Jo programos didelę dalį sudarys visa eilė dar niekur šiose apylinkėse nevaidintų škiečių, todėl ir jo repertuarą kada kur nors matė neliiks apvilti. Teatro repertuarą sudaro ne kuris nors vienas ištisinis veikalas, bet eilė įvairių gyvenimo reiškinių, perleistų per aktorių humoristinę prizmę. Pagal teatro pasisakymą juokingi yra ne jie, aktoriai, bet juokingas yra gyvenimas, todėl visi būkime pasiruošę kartu su aktoriais pasijuokti iš įvairių gyvenimo nutikimų.

Teatro gastrolės įvyks lapkričio 13 d., sekmadienį, 2 val. 30 min. p. p. Lithuanian Liberty Hall salėje, 269 2nd St., Elizabeth, N. J. Bilietai į vaidinimą įsigjami pas apylinkių ir apygardos valdybų narius ir vaidinimo dieną prie įėjimo.

(kj)

OPPORTUNITY FOR EXPERIENCED WELDERS

PIPE — SHORT ARC
PIPE — STRUCTURAL
PLATE — SHORT ARC
OVERTIME — GOOD PAY — STEADY WORK
Equal Opportunity Employer

AQUATIC EQUIPMENT & ENGINEERING, INC.

P. O. Box 419, Amella, La. 70340
(504) 631-0833; 631-0834; 631-0377

(38-47)

TOOL & DIE/MOLD MAKERS

We have a second shift opening for a person experienced in repairing injection and compression molds and/or progressive dies. Work assignments are varied and require independent decisions on close tolerance work. Persons with adequate experience but not a journeyman will be considered.

WE OFFER

- Competitive wages commensurate with experience.
- Excellent employee family benefit program including pension plan.
- Good working conditions.

Interested, qualified applicant apply or call:

PERSONNEL DEPARTMENT

419-332-5561

THE SINGER COMPANY CONTROLS DIVISION

2260 CEDAR STREET

FREMONT, OHIO 43420

An Equal Opportunity Employer Male/Female

(38-42)

R. SPALIO ROMANAS

"MERGAITĖ IŠ GETO"

366 psl., kainavęs 5 dol., didelį pasisekimą sulaukęs skaitytojuose, per trumpą laiką buvo išparduotas. Liko dar nedidelis kiekis su mažais rišyklos defektais ir be aplanko, parduodant po 3 dol. Užsakiusiems tuoj išsiųsime.

IŠKIRPTI

Siunčiu 3 dol. ir prašau atsiųsti man R. Spalio romaną "Mergaitė iš geto".

Pavardė ir vardas

Adresas

Vilniaus Universiteto jubiliejus atžymimas... bažnyčios desakracija!

ST. PERMINAS

Džiugus, triumfo kupinas jubiliejus: Vilniaus universitetas ateinančiais metais minės savo 400 metų jubiliejų.

Nežinia dar, kaip paminės šį jubiliejų lietuviškoji išeivija laisvės pasaulyje, apie tai nei planų, nei daviinių neskelbiama. Gal tik seminarais?

Kaip minės 400 metų jubiliejų pats Vilniaus universitetas sužinome iš žurnalisto Vlado Braziūno pasikalbėjimo su Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko universiteto rektorium, Socialistinio darbo didvyriu akademiku Jonu Kubiliūnu ("Literatūra ir menas", Nr. 28).

Rektorius papasakojo apie universiteto sudėtį. Pedagoginio personalo daugiau kaip 1200 asmenų. Iš jų apie 70 mokslo daktarų, daugiau kaip 600 mokslų kandidatų. Palyginant su sovietiniais universitetais (matyt, toks lyginimas būtinas!) Vilniaus universitetas savo personalo kvalifikacijomis pralenkia sovietinius. Ten, vidutiniškai, 43% mokslininkų. Vilniaus universitete net 56%.

Pernai universitetas išleido 109 leidinius. Tai monografijos, darbų rinkiniai, vadovėliai. Mokslinėje periodikoje Vilniaus universiteto darbuotojai paskelbė apie 1300 straipsnių. Užsienio periodikoje 93 rašinius.

Prie mokslo laimėjimų priskaitoma (matematikoje) tikimybių teorija, (fizikoje) kietųjų kūnų fiziką, (medicinoje) širdies ir kraujagyslių chirurgija.

Tikslųjų ir biologinių mokslų laimėjimais Vilniaus universitetas remia savo pastarųjų dekadų veiklą. Tam reikalui statomas naujas fizikos fakulteto mokomasis korpusas. Statys skaičiavimo centrą. Tuo tarpu su humanitarinių mokslų kultūra jau blogiau. Pats rektorius prisipažįsta, kad universiteto kultūrinė monopolija gerokai sumenko". Tai dėlto, kad okupantas stengiasi kontroliuoti humanitarinius mokslus. Tam reikalui pristeigta įvairių institutų, treniruojančių dėstytojus, pagrindinai "įsavinančius" marksizmo-leninizmo teorijas.

O juk kadaise Vilniaus universitetas toli — plačiai garsėjo humanitariniais, pedagoginiais mokslininkais, jų teorijomis. Visa tai kėlė šalies dvasinę būklę, kultūrinio žmones.

Laimei, atrodo, Vilniaus universitetas dar disponuoja ką humanitarinių mokslų srity. Universitetas ruošia kadrus ir kaip sako rektorius: "formuoja respublikos kultūrinį — ir hu-

manitarinės kultūros — klimatą."

Definiciją "kultūra" mes vis vien matome po bolševikiniai-prosovietiniu padažu. Tokia ten filosofija, ekonominiai mokslai, jurisprudencija ir literatūriniai mokslai.

Savaime aišku, kad nei žurnalistas, nei rektorius nepalietė jų veikimo sąlygose politinės tabu temos: iki kurio laipsnio Vilniaus universitetas rusifikuotas? kurie sovietizacijos ir, per tai, rusifikacijos uždaviniai jam pavesti? iki kurio laipsnio universitetą kontroliuoja aukščiausioji švietimo taryba, kurios būstinė Maskvoje?

Tą kietą priklausomumą įrodo neįmanomumą atsikabinti nuo Maskvos net jubiliejiniais universiteto metais: numatyti Vilniaus universiteto sukakties minėjimai... Maskvoj.

Tai bus, aišku, ta politinė savo veiklos ataskaita, bolševikinės rekolekcijos, kurių atlikti periodiškai šaukiami Maskvon lietuviai rašytojai, dailininkai ir mokslininkai...

Mokslo žulius subolševikinimas matyti ir iš jubiliejinų metų konferencijų temų, kaip antai — "Pažangioji mintis šalies universitetų istorijoje" arba "Universitetų vaidmuo šiuolaikinio mokslo ir technikos progreso sąlygomis TSKP (kompartijos) XXV suvažiavimo nutarimų šviesoje".

Tai vis bolševikinė mokslo profanacija.

Visa tai; reveransus režimui ir glorijas bolševizmui pastebėjo valdžia ir Kompartijos centro komitetas kartu su ministrų kabinetu pareiškė universiteto vado-

vybei komplimentų. Taip buvo ir anksčiau. Kietos rankos valdomas universitetas nepasižymi liberalizmo kibirkštėmis, todėl studentų atranka žiauriai rūpestinga, negirdėti apie studentų disidentines nuotakas, studentas sudrausmintas iki manekeno būklės. Tai, aišku, ir gausių tarp studentų infiltruotų "prievaizdų" darbo rezultatai. Iki šiol negirdėta apie Vilniaus universiteto studentų erzelių, protestus, demonstracijas. Amerikinių kalėjimų kaliniai turi daugiau individualinių teisių kaip kad Vilniaus universiteto studentai.

Ne be pagrindo sovietinė malone taip sukarikatūrintas universiteto pavadinimas. Atsikvėpkite ir išstarkite vienu ypu: Vilniaus darbo raudonosios vėliavos ordino Vinco Kapsuko valstybinis Vilniaus universitetas.

Tarp kitų, numatomų statybų, 1978 metais, jubiliejiniais, studentams statys bendrabučius. Studentai gyvena ten absoliučioje universiteto administracijos priežiūroje. Tai bus uždaras gyvenimas, su kontroliuojamais išėjimais ir atėjimais. Tos statybos ir tos reformos suteiks universiteto statinių ansamblui architektūrinę vertę, pavers instituciją savotišku, viduramžiškai archaisku miesteliu. Kaip visad, tokiu būdu asmuo tokiame ansamblyje lyg voratinklyje pagauta musė. Tenka prisiminti, kad caro ministeris Pobedonoscevas stengėsi priversti Rusijos universitetus tapti uždarais statiniais, kurių įėjimai ir išėjimai kontroliuojami, kiekvienas jų studen-

tas sekamas, jų bendrabučiai sistematingai kratomi...

Taip užtikrina nesikeičianti Rusijoje šimtmečiais studijuojančio jaunimo politinė "priežiūra".

Įdomiausias Vilniaus universiteto sukakties minėjimo punktas yra senos šv. Jono bažnyčios desakracija. Senai okupacinis režimas galando dantis į istorinės ir architektūrinės vertės šventovę. Pastatas niūksojo apleistas, lūbos gedo, sienos byrėjo, medinės dalys skilo. Ilgainiui sugalvojo patalpą naudoti skaityklai. Kalbėta apie studentų valgyklos įsteigimą. Vilniaus bažnyčių niekinimai rodė pavyzdį: vienoj braižykla, kitoj siūvykla. Ten vėl, veizdėk, paveikslų paroda. Sugebėjo netgi po buv. bažnyčios lūbomis krauti "sandalies" armatūra. Tai buvo išviečių reikmenų sandėlis.

Dabar rektorius Jonas Kubilius praneša, kad šv. Jono bažnyčia atras savo paskirtį. Bažnyčioje įrengs "pažangiosios mokslo, mirties muziejų".

Šitaip, Vilniaus universiteto jubiliejaus proga šv. Jono bažnyčia taps šv. Kazimiero bažnyčios atatikmeniu. Vienoj ir kitoj bus atestinės medžiagos sankrovos ir ekspozicija. Buv. bažnyčių patalpos, kur šimtmečiais žmonės garbino Dievą, nuo dabar liudija: "religija yra žmonėms opiumas!"

Ir šitokiai padėčiai esant, ne vienas profesorius lietuvis iš JAV pasižada vykti, atšvesti Universiteto jubiliejaus minėjimo iškilmes!..

EXPERIENCED
LATHE OPERATORS
Requires experience with single point tools, able to make simple set up and read simple part drawings. Use of scales and micrometers a must.
ACIMET MFG. CO.
1710 CLARKSTONE RD.
CLEVELAND, OHIO 44112
216-692-2250
(41-44)

AUBURN STEEL COMPANY AUBURN NEW YORK

The Auburn Steel Company, has immediate openings for:

- ROLL DESIGNER
- ROLL SHOP FOREMAN
- ROLLER FOREMAN
- ELECTRICAL ENGINEER

Auburn Steel is a new 150,000 T.P.Y. High speed Bar Mill producing Merchants Quality Rebar-Smooth Rounds Squares-Flats, and Shapes. Interested applicants, forward resume to:

MARTINE E. FANNING

AUBURN STEEL COMPANY

12 Auburn, New York, N. Y. 13021

or call 1-315-253-4491 for appointment

An Equal Opportunity Employer

PRODUCTION FOREMAN

WE HAVE AN IMMEDIATE OPPORTUNITY AVAILABLE FOR EXPERIENCED MOBILE HOME FOREMAN AT OUR NAVASOTA DIVISION. APPLICANT SHOULD HAVE PREVIOUS, SUPERVISORY/MANUFACTURING EXPERIENCE IN THE MOBILE HOME INDUSTRY. EXCELLENT STARTING SALARY AND COMPANY PAID BENEFITS. INTERESTED CANDIDATES SHOULD CALL OR SEND RESUME TO:

CHARLES K. HORNER
GENERAL MANAGER

SCHULT HOMES CORP.

P. O. Box 571

Navasota, Texas 77868

(713) 825-7501

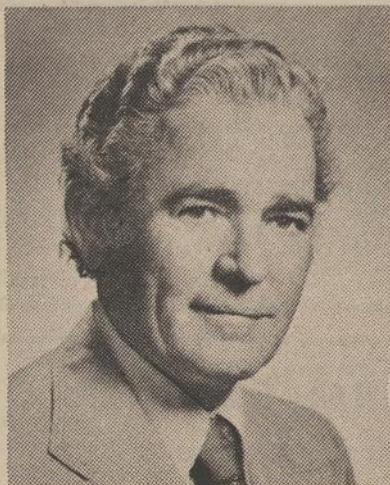
An Equal Opportunity Employer

(42-1)

IŠRINKIT...

JOSEPH F.

McMANAMON

TEISĖJU

Remiamas:

- U.A.W.-C.I.O.
- D.R.I.V.E. — Teamsters
- Cuyahoga County Democratic League
- Cleveland Plain Dealer
- Democratis Party
- Cleveland Bar Association
- Cuyahoga County Bar Association
- Cleveland Press

McManamon for Judge Committee, Mary Zone, Chairman
1367 West 61st St., Cleveland, Ohio 44102

Filatelijos kampelis

ANTANAS BERNOTAS

JAV išleido šiuo naujus pašto ženklus: 1. Liepos 4 d. — keturis 13 c. pašto ženklus su įvairiais amatininkais. Ženkla spausdinti keturblokiškai.

2. Liepos 20 d. — 9 c. atvirlaiškį su Galveston, Texas, teismo rūmais.

3. Rugpiūčio 4 d. — 13 c. pašto ženklą su "Taikos Tiltu" į Kanadą.

4. Rugpiūčio 6 d. — 13 c. su gen. Herkimeriu mūšio prie Oriskany metu, pagal dail. Yohn paveikslą. Generolas, nors ir sužeistas, atsirėmęs į medį, vis dar vadovavo savo daliniams.

Nicholas Herkimer (1728 — 1777) gimė German Flats, N. Y. iš tėvų emigrantų iš Pfalzo, Vokietijoje, kur jie buvo pirmieji kolonistai toje vietovėje. Vadovavo amerikiečių išsilaisvinimo kovai nuo britų. 1775 m. buvo pakeltas milicijos brigados generolu ir veikė Tryon County, N. Y. apylinkėse. 1777 m. rug-

piūčio mėn. vedė savo dalinius išlaisvinti britų apgultą Stanwix fortą, bet pats buvo apsuptas prie Oriskany ir mirtinai sužeistas. Jo gimtinis kaimas German Flats buvo pavadintas jo vardu.

ČILĖ išleido 2 pezų pašto ženklą jos prezidento Antarktikoje š. m. sausio mėnesį lankymosi proga. Ženkla parodytos nuogos, ledų ir sniegais padengtos salos.

Čilė, pasibaigus Pietų Amerikos žemynui, dar valdo per pusę su Argentina Ugnies Žemės salą, nuo žemyno atskirtą Magelano sąsiaurio. Toliau į pietus eina daugybė salų ir salelių, pasibaigiančių Cape Horn (Horno ragu). Dar toliau į pietus Čilė administruoja jau visai negyvenamus Pietų Ašigalio plotus, kur randami tik pingvinai ir kiti poliariniai gyvūnai. Gretimai savo sektorius turi Ar-

gentina, Didžioji Britanija, Australija ir kitos valstybės. Netgi Sovietų Sąjunga turi savo stebėjimo bazę.

ETIOPIJA (anksčiau vadinta ir Abisinija) išleido 5 pašto ženklų seriją su savo žymesnių miestų vaizdais. Čia dedame šios serijos 5 centų p. ženklą su sostinės Addis Ababa vaizdu.

Addis Ababa (vadinama ir Adis Abeba), didžiausias krašto miestas ir sostinė, randasi centrinėje Etiopijoje, 9000 pėdų aukštyje nuo jūros lygio, Entoto kalnuose. Miestas surištas geležinkelio su Džibutės uostu prie Indijos vandenyno per buv. Prancūzų Somalią (dabar jau nepriklausomą Afars ir Issas respubliką). Čia prekiaujama ir eksportuojama įvairiais žemės ūkio gaminiiais, vaisiais, kailiais, vilna, kava, turima netgi aukso. Miestas ir kraštas 1936 m. buvo užimtas Italijos, bet 1941 m. balandžio 6 d. britų išlaisvintas. Jos paskutinis imperatorius Haile Selassie I, vedinęs savo giminę iš biblinio Judo giminės, prieš kelis metus savo karininkų buvo nuo soste nuverstas ir yra jau miręs. Addis Ababoje gyvena apie 300,000 gyventojų.

KANADA (kaip ir JAV) rugpiūčio 4 d. išleido 12 centų pašto ženklą su "Taikos Tiltu", minint jo 50 metų sukaktį.

Jau po I-jo Pasaulinio karo kilo mintis tarp Kanados ir JAV pastatyti tiltą, minint daugiau nei šimtmetį trukusią taiką, pasibaigus 1812 m. karui, tarp abiejų kaimyninių kraštų. Toks tiltas buvo pastatytas per Niagaros upę ir riša Fort Porter prie Buffalo, N. Y. ir

PARAMA PABALTIO PROGRAMAI

Kento Valstybinio Universiteto etninių kultūrinių programai, kuriai vadovauja dr. Jonas Cadzow, Rockefellerio Fondas paskyrė 35,000 dolerių sumą Pabaltijo medžiagos rinkimui ir katalogizavimui. Tų pinigų pagalba Kento Universitetas taps etninės medžiagos aruodu, kuriame rasis turtingas ir vertingas estų, latvių, lietuvių ir suomių kultūrinis įnašas Amerikos gyvenime.

Vyresniųjų imigrantų kartai palaipsniui nykstant, nes u skaitomi tūkstančiai etniškų leidinių dingsta be žinios. Jų tarpe randasi vertingos senų knygų bibliotekos, periodiniai leidiniai ir asmeniškai korespondencija, daugelyje atveju žymių istorinių asmenybių laišakai. Tuo būdu ateinančioms kartoms dingsta didelė ir vertinga jų paveldėjimo dalis. Kai sumažinti tuos nuostolius, yra būtina tą medžiagą gelbėti, rinkti ir išlaikyti. Etninės Kultūros Programa nusprendė už tą sumą pasamdyti etninių rinkinių koordinatorių, keturis diplomuotus asmenis ir vieną etatinį raštinės tarnautoją tam uždaviniui atlikti. Jų visa veikla bus nukreipta į etninės medžiagos rinkimą iš pavienių asmenų ir organizacijų, kurios tokią medžiagą sutinka universitetui perleisti. Gautieji pinigai negali būti panaudojami tos medžiagos pirkimui.

Pabaltijo tautinių grupių medžiagos surinkimas žymiai plės ir sustiprins jau egzistuojančius universite-

te rinkinius. Tuo pačiu bus užtikrintas sėkmingas tolimesnis Pabaltijo programos augimas universitete, kuris šiuo metu jau yra išsivystęs į didelės reikšmės tautinių mažumų rinkinių centrą.

Iki dabar Universiteto bibliotekoje ir archyvuose surinkta apie 8,000 tomų lietuviškos medžiagos, kurios didele dalis buvo gauta palikimo būdu. Tenka rimtai spėlioti, kad esamas Kente lietuviškos medžiagos rinkinys bene bus pats didžiausias ir turtingiausias iš visų bet kokioje viešojoje institucijoje esančių rinkinių už Lietuvos ribų. Ten pat randasi keletas tūkstančių leidinių latvių, estų ir suomių kalbomis.

Reikia pripažinti nuopelną tiek tautinėms grupėms, tiek pačiam universitetui, kad paskutinių keturių metų laikotarpyje buvo įsigyti keturi magistro laipsniai ir apginta viena disertacija iš Pabaltijo tyrinėjimų srities... Kad būtų užtikrintas tolimesnis akademinis darbas Pabaltijo srityje, yra ytin svarbu Pabaltijo Programą nuolat stiprinti ir plėsti. Rockefellerio Fondo parama įgalins universitetą rinkti ir apsaugoti Rytinių Europos tautų mažumų atsiekimus ir laimėjimus.

Kento Valstybinis Universitetas taip pat savo programoje turi sekančius kalbų kursus: 8 kursai 27 valandoms estų kalbos, 6 kursai 21 valandoms suomių ir latvių kalbos, ir 27 valandos lietuvių kalbos.

Dėl informacijos kreipkitės:

Dr. John F. Cadzow
Director
Ethnic Heritage Program
119 Bowman Hall
Kent State University
Kent, Ohio 44242

Lietuvių tautos ir valstybės istorija. Istorijos vadovėlis lietuvininim mokyklom ar mokantis privačiai. Redagavo Vincentas Liulevičius. Išleido JAV LB Švietimo taryba. 1974-1977. Keturių dalys — atskiros knygos didesnio formato, įrištos kietais viršeliais. Kiekviena knyga kainuoja po 5 dol.

WORK OPPORTUNITIES FOR THE RIGHT INDIVIDUALS
NOW HIRING:
Journeyman or 1st Class Skilled TOOL & DIE ALL AROUND MACHINISTS MACHINE REPAIRMEN
Must have job shop experience. APPLY CALL OR WRITE
PLAS/STEEL PRODUCTS
U.S. 6 W. WALKERTON, IND. 46574 (37-45)

JOURNEYMAN TOOL & DIE MAKERS
Fast growing industry in Fort Custer Industrial Park is in need of journeyman. TOOL & DIE MAKERS. Experienced in DIE BUILDING preferred. Be able to set up work from blue prints & close tolerance. Pleasant working atmosphere and liberal fringe benefits. Apply:
KEIPER USA INC.
5600 W. Dickman Rd.
Battle Creek, Mich. 49015
An Equal Opportunity Employer (37-50)

TAZAB of London

- dirbtiniai kailiai (kaip nuotraukoje), nurodyto dydžio,
- odinės moteriškos pirštinės su šiltu pamušalu,
- geros kokybės, škotiškos vilnos, megstinis, ilgomrankovė, su kišenėmis, pageidaujamos spalvos ir dydžio,
- odiniai žiemos batai, ilgais iki kelių aulais, tikro kailio pamušalu, juodos spalvos,
- viena pora WRANGLER Jeans kelnų.

Tokio siuntinio kaina, įskaitant MUITĄ ir visas kitas išlaidas, \$384.85.

TAZAB Bendrovė jau 31 metai patarnauja siuntinius siunčiantiems. Turint galvoje muitus, bendrovė siunčia visada aukštos kokybės prekes, greit ir sąžiningai.

Parašiusiems pasiunčiama išsamūs kainoraščiai, didelis pasirinkimas įvairių medžiagų pavyzdžių ir visa kita informacija.

TAZAB OF LONDON,
273, Old Brompton Rd.,
London SW5 9JB, England.

Viena geriausių dirbtinio kailio medžiagų, kas yra iki šiandien pavykę pagaminti, yra TAZAB firmos. Patvarūs, elegantiški, lengvučiai ir ypatingai šilti, nes su tropelino pamušalu. Toks dovanų siuntinys, susidedas iš:

WANTED AT ONCE EXPERIENCED
SHERIDAN STITCHER OPERATORS
PERFECT BINDER OPERATORS
FOR ALL SHIFTS.

With at least 5 years operator experience, for relocation into of the companies mid south facilities. Excellent wages & benefits. If interested: Apply call or write to: LARRY WILSON

W. A. KRUEGER CO.
4708 KRUEGER DRIVE
JONESBORO, ARK. 72401
501-935-7000

An Equal Opportunity Employer

(41-43)

SPLINE FORM GRINDER

\$9.80 per hr.

Lucrative fringe benefit package

PBM COMPANY
313-469-4133

(41-44)

Žemininko K. Bradūno 'ALKANA KELIONĖ'

Poetas Kazys Bradūnas net ir formaliai yra žemininkas. Jis į tokius juk pats save priskyrė "žemės" antologijoje. Bet iš visų žemininkų būrelio jis, tur būt, labiausiai tokio vardo nusipelnęs. Tik pažiūrėkite į ligšiolinius jo poezijos rinkinius: jis vis gyvas nuo pradžios iki galo buvo mitiška ir mistiška Lietuva — kilojo poezijoje savo žemės grumstus, įkvėpimo sėmėsi iš paskui plūgą vaikščiojusio artojo, sugyveno milžinapius, bendravo su senojo lietuvių tikėjimo įvaizdžiais, atnešė iš istorijos karalių Mindaugą į mūsų dabartį, bendravo su M. K. Čiurlioniu, su K. Donelaičiu, su karalium Gediminu, pokalbiuose su juo suliedindamas istoriją su dabartimi, siekė vaizduote ir širdimi Sibire kentėjusius ir žuvusius. Žodžiu, savo poezijoje be gimtosios žemės ir nelinksmos dabarties jis niekada nebuvo. Gal iš tikrųjų ne pati ta žmonių sukurtoji ir tikroji praeitis jam ir rūpėjo daugiausia, o iš tenai išskelti poezijos šviesos, kuri į viena visa tai suldydintų su dabartimi ir per jo žodį darytų mus lietuviškai turtingesnius.

Toks žemininkas buvo K. Bradūnas, ligi šiol davęs jau vienuolika poezijos knygų. Naujausia, dviliktą, jo knyga — "Alkana kelionė" (išleido "Ateitis" 1976 m., 120 psl., kietai įrišta, grafika — Vytauto O. Virkau).

K. BARĖNAS

Ar toje knygoje K. Bradūnas jau kitoks? Kritikai sako, kad jis su kiekviena knyga būna kitoks, nes vis rūpestingiau stengiasi atsinaujinti, kitaip pažvelgti į tuos savo poezijos neišsemiamus šaltinius, iš kurių jis čiulpia savo kūriniams gyvybines sultis.

Šiame rinkinyje jis taip pat yra žemininkas. Ar šį kartą knygoje yra daugiau, ar mažiau eilėraščių vadina maisiais bendražmoniškaisiais motyvais, negu kituose rinkiniuose, gal net bergždžia būtų rankioti, sverti ir skaičiuoti. Šį kartą, tiesa, vienu kitu atveju jis leidžia sau pabūti eilėraščiuose pilietiniu poetu, pasinaudodamas aktualija, kuri paliečia širdį. Visiška naujiena, kad šį kartą jis davė šešetą humoristinių eilėraščių. O apskritai ir bendražmoniškaisiais motyvais parašytuose eilėraščiuose nuolat prasiveržia žemininkas. Štai skyriuje "Laiškai poezijai" K. Bradūnas kalba, kokią poeziją jis nori rašyti ("O aš noriu žodį atiršti, Laukinį, karštą, pirmą, mykštą, Kad jo branduolinė jėga Tau būtų ramybė stauga"), ko poezijai reikia ("Poezijai reikia džiaugsmo, Poezijai reikia kančios, Poezijai reikia šauksmo Prie paskutinės varčios. Poezijai reikia tvano ir pustomo smėlio šalies — Poezija, neatmeski ir mano

Aguonos grūdo dalies"). Tačiau jis, tur būt, nebūtų Bradūnas, jei ir tokios rūšies kūriniuose neapčiupintų pirštais svetur atsidūrusio poeto lemties ("Egzodo poetai — kaktusai dykumoje. Nėra drėgmės, Ap linkui vien smėlis, O jie auga ir žydi Raudonais erkėčių žiedais") arba su skaudžia ironija neapdainuotų tokio šiandien nuolat judinamo bendradarbiavimo su Lietuva klausimo:

*Niekas negal man uždrausti
Grįžt į tėvynę:
Nei okupanto sargybos,
Nei savieji politikai —
Nusilaužiu poezijos šaką,
Išdrožinėju lazda eilėraščiais
Ir pasileidžiu kelionėn.
Esu bendradarbiautojas —
Bendradarbiauju su kaukais:
Jie man girioj suranda
Spindintį kraujo lašą.*

O didžiojo daugumoj rinkinio eilėraščių K. Bradūnas vis šimtaprocentinis žemininkas, kuris girdi geležinę Perkūno kalbą prie banguojančių vandenų ir pareina ir peržengia slenksį nusilenkti, "Kur po konom gruzda tarmė", kur "ragana jotvingio kraują pila į rago taurę". Jame "išsiliejęs plačiau nei Kauno klonin, banguoja Nemunas". "Tautos autoportreto eskize" jis dainuoja

*Aš — tavin išisakniųs tauta,
Ne klajoklių gentis.
Aš istorijos neišrauta,
Man tik žaislas mirtis.*

Kai jis rašo apie tremtyje dar greičiau trumpėjantį trumpą žmogaus gyvenimą,

kuris tirpsta kaip vaškas po žvakės liepsna, įsidėmėtiną būty eilutės

*Ir mano ranka
Visada ugnyje.*

Ta deginamoji ranka ir yra poetui paskatas, kaip ir eilėraštyje "Nepalikau" pripažinimas

*Tiek metų tartum skęstantis
laikais
Vien už gimtinės dūmo...*

Ta deginamoji ranka ir gimtinės dūmas, aišku, yra poetiniai įvaizdžiai, o skatina poetą vis būti lietuvišku žemininku, be abejo, lietuviška širdis. Dėl to ir sergančiam, kliebinčiam, kai nepadedą jokie daktarai ir vaistai, kaip išsigelbėjimas nuo mirties yra Mickevičiaus "Pono Tado" lašai su etikete "Lietuva" — vieno lašo užteks visam gyvenimui. Ir šiame rinkinyje poetas bent porą kartų susišaukia su Alvitum, kartą poetinę kibirkštį išskėlęs iš žinios, kad plyna žemė liko, kur iš šventovių susišaukdavo Vilkaviškio, Alvito ir Virbalio bažnyčių varpai (eilėraštyje "Ant Suvalkijos kelio"), o kitą — Indianos greitkelio važiuojant jam sublizgo Alvito ežeras! Alkanas savo žemės, jos praeities ir dabarties ir kultūros poetas visą laiką, ir tas alkis, sakykime, degina jo rašančią ranką. Kai eilėraštyje "Pailsėk" poetas siūlo po ilgos, alkanos kelionės sėstis ant akmenio ir pailsėti, tai tik dėl to, tur būt, kad vėjai iš visų pusių pučia šalti ir karšti ir be poilsio negalima kelionės tęsti.

*Palaukite, vėjiniai malūnai.
Palaukite, dangaus
klajūnai —
Kelionė nebaigta!*

Ji nebaigta, nes "mano tėviškes peizažas paskendęs vidury liepsnų!" Poeziją sudaro raidės, ir poetas turi dar dainuoti ir dainuoti apie tais raides, kurios sušneko pirmą kartą lietuviškai Martyno Mažvydo pamokose ir Tolminkiemyje kalbėjosi su Donelaičiu klasikų kalba, kurios despotų gaudomos ir žudomos subėgo į "Pavasario balsus" ir "Pragiedrilius", spindėjo auksu, gintaru ir ašarom Putino, Krėvės ir Aisčio rankose, apie raides, kurių barbarai bijo ir prieš kurias jie dreba ("Barbarai bijo"). Raidės tos nenugalimos:

*Ir barbarai iš pasalių
Raidę nudobia,
Kanopom sutraiško sąnarius
Ir įmeta ugnį.
O raidė vėl gyva —
Lyg legendinis paukštis,
Kyla liepsnų sparnais
Ir nusileidžia
Kalėjimo sienoje
Laisvę šaukiančiu įrašu.*

Jos nenugalimos, ir apie jas poetui reikia dainuoti, kad tokios ir išliktų vis laisvę šaukiančiu įrašu. Vadinasi, ilsėtis galima tik valandėlę, nes, pasisėmęs stiprybės iš gimtinės dūmo, poetas dar daug iš ko turi

išskelti lietuvišką poezijos kibirkštį.

Kadangi K. Bradūnas poezijoje atstovauja ne tik anai kupinai mistikos Lietuvai, kuri išnyra iš senovės ūkanų, bet ir katalikiškajai, tai visą rinkinio skyrelį yra paskyręs kryžiams. "Šventojo medžio nukirtime" nukirtusiems kryžių jis pagrasina

*Ranka nudžiūsi,
Suakmenės širdis...*

ir sako, kad istorija atkasa paslėptą kirvį ir paduoda Teisėjui, kuris klausia, kam jūs nukirtote kryžių. Kitame eilėraštyje Adomo Varno albumo kryžiai sapnuoja laukų platybę, sodybų pavėsį ir vasaros debesis, kol pabunda, išgirdę kirvių pokšėjimą, piūklo staigumą ir skaldomo brolio šauksmą, išeina iš albumo ir traukia pas dievadirbį Svirskį. Žemininkams skirtoje miniatiūroje apgaili, kad žuvusiems draugams žemininkams negali pažadėti nei žemės, nei kryžiaus ant kapo. "Pasaulio platybėje" dainuoja apie lengvai susišaukiančius lietuviškus kryžius iš Sibiro gruodo, stepių smėlio, Alpių pašlaičių, Škotijos kalvų, nuo Didžiųjų Amerikos ežerų, iš Pacifiko pakrantės, iš Australijos ir iš Čiurlionio "žemaičių kapinaičių". Taip, žemininko K. Bradūno poezijos ištekliai neišsemiami.

Šiame rinkinyje K. Bradūnas pabūna ir lietuvių tribūnu, kuris nepagaili ir plakatinių posmo pasmerkto idėjiniam priešui. Skambi platininė poezija, aišku, yra veiksmingesnė už laikraščio publicistiką. Nepalyginsi gi, štai, kad ir su laikraščio vedamojo eilutėmis tokių posmų iš "Priešrašo prie sovietinio laureato turistinio eilėraščio":

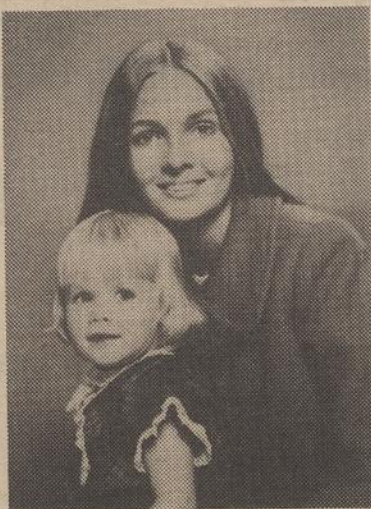
*Ko sekioji laisvųjų tremtinių
Gyvenimo pėdas kietas.
Išimėtos kapšin sidabrinų
Trisdešimt tris monetas?
Ant egzodo įstančio kranto
Žmogaus kančiai žemė*

*per maža —
Tu šventvagiškai nelieski
emigranto,
Raudonasis, ramus buržuas.*

Ligi šiol tokio K. Bradūno tikrai nepažinojome. Taip, jis daug eilučių yra skyręs Lietuvai ir skaudžioms jos nelaimėms, ištikusioms ją po to istorinio meto, kurį jis, va, šitokiu posmu yra nusakęs "Pokalbiuose su karalium":

*Stovi tankai prie Gudagojaus —
Po vikšrais sutrinta sutartis,
O šalia, begėdiškai atsilapojus,
Šoka mirtis.*

Dainavo jis apie Sibirą, apie miško brolių kulkom išgenėtą kruviną aikštelę, apie muziejų pasislėpusius rūpintojėlius, bet greičiau vis su K. Bradūnu labiau įprastu gaudumu, o ne su pilietine tribūno aistra. Šį kartą susitinkame su juo ir kitokiu, dar nepažintu.

50% NUOLAIDA
Už profesionalius
portretus.
Visų dydžių!
Bet kuriam skaičiui!

Ateikite ar paskambinkite jums artimiausiai May Co. portretų studijai ir padarykite savo šeimos nuotrauką, tą, kurios visada norėjote. Leiskite mūsų portretų specialistams padėti jums išsirinkti iš pilno rinkinio pozų, naudojant įvairias dekoracijas ir specialius efektus. Taupykite dabar! Tik du pavyzdžiai iš daugelio mūsų pasiūly: 1-8x10 ir 2-5x7 natūralios spalvos reguliariai \$60, \$30. 4-3x5 natūralios spalvos. Reguliariai \$30, \$15. Skambinkite arba ateikite ir susitarkite dėl laiko. May Co. Portrait Studios: Downtown 664-6242, Heights. 382-6000 Ext. 364, Great Northern 777-7000, Parmatown 886-1000.

m
may co

DAR APIE ATEITININKŲ KONGRESĄ

Ateitininkų kongresas jau praeityje. Jo darbų aprašymai tilpo beveik visoj mūsų spaudoj, o "Tėviškės žiburiai" nr. 40, spalio 6 d., vedamuoju ŠVENTĖS IR DARBAI bando kongresą vertinti. Vedamojo mintis — šis kongresas neeilinis, iškėlęs mūsų didžiasias problemas, skirtingas nuo kitų organizacijų panašių renginių, jis mažiau domėjasis praeitimi daugiau žiūrėjęs į dabartį ir ateitį... Trumpai tariant kongresas pieštas perdėtai gražiom spalvom. Ne su visom "T. Ž." mintimis galima sutikti, o kai kurie teigimai reikalingi pagrindimo.

Vedamajame rašoma: "Neeiliniai yra tie organizacijų renginiai, kurie išeina iš kasdieninės rutinos, iškelia platesnės reikšmės dalykus ir atkreipia ne tik savo narių, bet ir plačiosios visuomenės dėmesį. Tai didieji organizacijų suvažiavimai, plataus masto demonstracijos, kongresai. Juose paprastai iškyla didžiosios mūsų problemos, platieji mūsų tautos rūpesčiai... Prie šio pobūdžio renginių priklauso ir devintasis ateitininkų kongresas..." Čia pat "T. Ž." ir klausiu. Kokios gi tos "didžiosios mūsų problemos ar platieji mūsų tautos rūpesčiai kongrese buvo kelti? Argi mūsų tremties politinė veikla, grubių formų pasiekęs susiskaldymas, lietuviybės išsilikymas, tas nelemtas bendradarbiavimo klausimas jau nėra "didžiosios mūsų problemos"? Apie jas kongrese nė žodžio, tartum jų visai nebūtų.

Gal vienintelis pozityvus, turįs plačios prasmės ir išeivijai ir pavergtiesiems, — tai dr. Vyt. Vardžio paskaita "Katalikiškoji rezistencija ir tautos likimas". Kaip paskaita ji buvo puiki. Prelegentas davė pradedant Valančium šio klausimo analizę, ko n statudamas, kad katalikybė ir lietuviybė šiandieninėj Lietuvoj yra rezistencijos bazė, o mūsų pareiga — būti pavergtųjų balsu. Išryškinta Kronikų svarba, išeivijai pareiga jas skaityti ir skleisti. Apskritai ši akademinio pobūdžio paskaita patiekė medžiagos tolimesnio klausimo svarstymui, bet pats mūsų santykis su kraštu nedaug palieštas, išvados neformuluotos. Didžioji paskaitos dalis pašvesta klausimo istorinei analizei. Dalis klausytojų buvo ir nusių, kad paskaita pasibaigė ten kur ji, tikėtasi, turėjo prasidėti. Apskritai ši dr. Vardžio tema buvo vienas aktualiausių kongreso darbų.

Žmogaus ir bažnyčios teisių pavergtoj Lietuvoj klausimu kongreso nutarimai (Draugas, 1977 m. rugsėjo

A. DAUGIMAS

24 d.) laikytini svarbiausiu kongreso darbų punktu. Sveikintina, kad ateitininkija pagaliau oficialiai šiuo klausimu pasisakė. Žmogaus teisių (ir bažnyčios) klausimą pirmoji JAV suprato ir pradėjo kelti Kunių Vienybė, 1969 metais įkurdama Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa, kurios uždaviniai kovoti už žmogaus ir bažnyčios teises pavergtoj Lietuvoj ir teikti galimą paramą. 1966 m. išleista informacinė knyga THE WAR AGAINST GOD IN LITHUANIA. Po to, sekė KRONIKŲ leidimas atskirais numeriais svetimos kalbomis. Religinės šalpos pastangomis šiandien jau turime 3 toms KRONIKŲ lietuvių kalba. Siekiant ateitininkiją arčiau įtraukti į šį judėjimą, 1969 m., Religinės šalpos iniciatyva, Dainavos sendraugių stovykloj buvo surengtas šiuo klausimu simpoziumas. Po mėnesio Religinės šalpos pareigūnų raštu kreiptasi į Ateitininkų Federacijos vadą, prašant šį klausimą persvarstyti ir įtraukti į organizacijos darbų programą. Konkretesnių rezultatų nesulaukta. Taigi šiuo klausimu kongreso pasisakymo negalima laikyti problemos iškėlimu, bet tik reikalo supratimu ir prie jos jungimusi.

Toliau "T. Ž." rašoma: "Kongresas manifes t a v o, kad krikščioniškai nusiteikusi aktyvioji mūsų visuomenės dalis nėra pasimetusi, dezorganizuota, netekusi ryžto..."

Argi nelaikytume "krikščioniškai nusiteikusios aktyvios mūsų visuomenės dalies" pasimetimu ateitininkų išleistą, daugiau negu tik prostitucinio simbolizmo, knygą STRIPTIZAS, ar DRAUGO premijuotą ir išleista, tremtinius degraduojanti taipgi su doza pornografijos, romaną SAUJA SKATIKŲ? Negi priskaitytume bolševikinių filmų rodymus, ar kai kurias "Studijų savaites", kuriose pagal "Gimtojo Krašto" liniją plaunami smegenys, prie kokio nors teigiamo "ryžto"? Tad tvirtinimas, kad "krikščioniškai nusiteikusi aktyvioji mūsų visuomenės dalis nėra pasimetusi, dezorganizuota, netekusi ryžto" yra grynas laikraščio nesusipratimas.

Ateitininkija politiškai išeivijos veikloje, pav. "bendradarbiavimo" klausimu, ne tik yra pasimetusi, bet ir susiskaldžiusi. Juk ateitininkai "piaunasi" ir Bendruomenėj, ir ALToj, ir VLIKe ir pagaliau savo organizacijos rėmuose. Juk ne kas kitas, o ateitininkai

(tiksliau frontininkai) suskaldė ir Lietuvių Bendruomenę.

"T. Ž." vėl teigia: "Iš ateitininkų darbų ryškiai matyti, kad organizacija gyvena ne vien praeitimi, bet ir dabartimi bei ateitimi. Tai pažymėtinas bruožas išskiriamas ateitininkija iš daugelio kitų organizacijų". (Lyg kitos kitaip gyventų). Reikia sutikti, kad ateitininkija eina tikrai "skirtingu" keliu. Juk ir paskutiniuose mūsų institucijų, buv. politinių partijų, organizacijų, kaip VLIKo, ALTo, Lietuvių Tautinės Sąjungos, Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos ir kit. suvažiavimuose buvo nagrinėjami aktualūs mūsų politinės veiklos bei išsilikymo klausimai. Jų ryžtas matyti iš priimtų rezoliucijų-nutarimų. Deja, panašūs klausimai, išskiriant persekiojamų tėvynę klausimą, ateitininkų kongrese praeiti tylomis.

Toliau vedamajame teigiama: "Šventėse išryškinti darbai, kuriais organizacijos nariai didžiuojasi ir

kartu jaučia paskatą žingsniams į naują etapą. Tuščios yra tos šventės, kuriose organizacija neturi ko parodyti, t. y. kongrečių darbų. Jei organizacija verčiasi vien švenčių organizavimu, neturėdama kitų darbų, parodo savo tuštumą, pridengtą organizacine forma". Teigimas be priekaištų. Lauktina, kad "T. Ž." paryškintų tuos "pasididžiavimo darbus". Negi STRIPTIZAS? O gal ŠVENTASIS NARVAS, kurio pre miera paliko daugumos nusivylimo įspūdį. (Kai kurie vaidinimą charakterizavo: "Halloween In July"). Ateitininkijai reikia priskirti nuopelną už jaunimo apjungimą ir išlaikymą. Tam dedama daug pastangų, rengiant vasaros stovyklas, kursus, suvažiavimus. Panašiai darbuojasi ir kiti — pav. skautai, neolitanai. Todėl šias pastangas priskirti prie kokių "pasididžiavimo" darbų kažin ar būtų tikslu dar ir dėl to, kad jaunimui nepajėgta įdiegti ryškesnio išeivijos politinės veiklos supratimo.

Tiek dėl "T. Ž." kongreso vertinimo, grįžkime dar prie jo darbų. Greičiausiai šio kongreso vertinimas liks kontraversiniu objektu: vien jį laikys, pasisėkusi, kiti nesugebėjusiu pažvelgti į mūsų tremties pagrindines problemas, kiti tik gausiu suvažiavimu, pasižmonėjimu.

Nežiūrint, kaip kas jį vertintų, visi sutiks, kad jis buvo gausingas: ateitininkija ne tik pati gausiai susirinko, bet sugebėjo į jo darbus bei renginius pritraukti lietuvišką visuome-

nę. Kongreso renginiuose dalyvavo virš 1000, tai nekasdieninis reiškinys. Ypač pasigėrėtinas faktas, kad jame dalyvavo didelis skaičius jaunimo bei jaunesniosios kartos, kuri buvo gana aktyvi kongreso programoje: paskaitos, pranešimai, diskusijos ir pan. Bet iš kitos pusės skaičiuose dar ne viskas: pav. Pensilvanijos lietuvių tradiciniai piknikai (dienos) sutraukia tūkstančiais, bet ten nesprenzdžiamos kokios mūsų problemos, todėl tie renginiai ir neturi didesnės reikšmės mūsų veiklai.

Pagrindinis, turįs plačios prasmės, punktas, tai žmogaus ir bažnyčios teisių pavergtoj Lietuvoj klausimas, kuriuo šis suvažiavimas galės didžiulis. Kongrese paskelbtas šūkis: "Liudykime Kristų ir savąją tautą" yra prasmingas, tačiau jo reikšmė pareina ne nuo paskelbimo, bet nuo praktiško jo

įgyvendinimo. Kongresas pasakytos ateitininkijos vado kalbos (dr. Kisieliaus, (Nukelta į 17 psl.)

HOUSEKEEPER

Full and part-time position available on our day shift. Schedule includes some weekend work. If you are inexperienced, we will provide training. Apply

JEWISH CENTER FOR AGED HIGHWAY 40 AND MASON ROAD CHESTERFIELD, MO. 63017 314-434-3330

An Equal Opportunity Employer (39-47)

MACHINISTS

2ND & 3RD SHIFTS ONLY

AUTOMATIC SCREW

MACHINES

(MULTI OR SINGLE SPINDLE)

MILLING MACHINES

W. & S. CHUCKERS

OD & ID GRINDERS

Must be able to perform own set ups.

IMMEDIATE OPENINGS

Clean shop — Excellent rate of pay and fringe benefits.

Only experienced need. Apply at:

BLACK & DECKER MFG. CO.

6225 COCHRAN RD.

SOLON, OHIO 44139

(216) 248-5330

An Equal Opportunity Employer

M/F/H

(40-42)

andré duval

šios dienos grožio salionas
su vakar dienos kainomis

Viskas vėliausios
mados pas
Andre Duval...

Patrauklus naujas dekoravimas, patys naujausi įrengimai ir geriausiai už viską, mūsų einančios su diena talentingos patarnautojos, kiekviena iš jų eksperte technikoje ir stiliuje.

Taip viskas seka šios dienos reikalavimus, išskirus kainas...

Shampoo &
Styleset \$3.45
not \$7.50

HAIRCUTTING \$3.45
from only
not \$7.50

BLOWER CUT & STYLING, only \$7.95

Marie Ames
SOFT VELVET
Perm
\$12.50
not \$17.50

not \$15
Frosting \$17.50
not \$30 cup
or
cap

Sale of Beauty \$7.95
Special — the famous
Vita Perm. complete
with cut.

Incl. cut
UniPerm \$14.95
The great new wave
that's pre-programed
for beautiful results
every time \$30.00 at
most salons.

Permanent Eyelashes, individually applied, \$15

The marvelous No Set Perms, from only \$10
by Hibner, Helene Curtis.

No rollers, no pin curls, ever again!

Jeigu jūs dar nebandėte mūsų saliono, jūs prarandate puikų grožio pažinimą. Nieko nėra ką jūs galėtumėte prarasti — ir jeigu jūs neesate patenkinta mūsų stiliumi, sąskaita nebus pristatyta.

Pentadienį ir šeštadienį 50 c. daugiau.
Severance ir Sheffield kainos 50 c. daugiau.

EAST
• 406 Euclid Ave., 2d F. 781-3161
• Southgate, 5899 Warrensville, 663-6346
• Severance Center, 382-2600, 382-2569
• Shoregate, 944-6700,
• Mentor, 255-9115, next to Zayre's Lake Shore Blvd.

WEST
• Opposite Southland, 845-3400
• Opposite Westgate, 333-6646
• Parmatown, 884-6300
• Sheffield Center Lorain 233-7211 233-8020
Elyria 324-5742

Sudėjus visas sąskaitas yra kuklus 50 c. mokestis.

BALSUOKIT TAIP UŽ ISSUE 1

Ir padėkite apsaugoti geriausią rinkiminę sistemą pasaulyje!

Metais, Amerikos laisvų rinkimų sistema leido žmonėms nuspręsti, kaip jie bus valdomi ir kieno. Teisę registruotis ir balsuoti sąžininguose rinkimuose visada buvo svarbi dalis amerikietiško gyvenimo būdo.

Bet dabar žmonės žaidžia su sistema, "Instant voter" registracija pašalina svarbią apsaugą, tarnavusią, užtikrinimui, kad tik kvalifikuoti balsuotojai galėtų balsuoti. "Instant voter" registracija atidaro duris sukčiavimams ir sumaišymams. Tai nereikalingai pakeičia rinkiminę sistemą, kuri metais gerai tarnavo.

Mums reikalinga jūsų talka atmesti "instant and permanent" balsuotojų registraciją. Eikite į balsavimo būstines **lapkričio 8 d., antradienį, ir balsuokite TAIP už ISSUE 1.** Tai gali būti svarbiausias balsas kada jūs atiduosite.

BALSUOKIT TAIP UŽ SAŽININGUS RINKIMUS!

BALSUOKIT TAIP UŽ ISSUE 1!

OHIOANS FOR THE PRESERVATION OF HONEST ELECTIONS
16 E. Broad St., Columbus, O. 43215, Jean M. Barren Chairman

Dar apie ateitininkų kongresą...

(Atkelta iš 16 ps1.)

dr. Damušio, kun. Kijausko) pozityvios ir geros. Deja, kalbos ir darbai yra du atskiri dalykai. ŠVENTASIS NARVAS, kuriam išleista nemaža pinigų, vargu ar bus pateisintas. Pagaliau, jei jis ir būtų teigiamai įvertintas, tai juo neišeinama už "lietuviškos parapijos" ribų. Kažin ar nebūtų buvę prasmingiau tą pinigų sumą panaudoti kokios nors knygos žmogaus teisių klausimu pavergtoj Lietuvoj išleidimui anglų kalba? Šiuo metu leidėjo laukia Rev. Bourdeaux LAND OF CROSSES, o taip gi dr. Vyt. Vardžio prieš metus spaudai parengtas rankraštis KRONIKŲ temomis. Tai būtų buvęs įprasmintas ir darbais paremtas kongreso šūkis: "Liudykime Kristų ir savąją tautą". Ateitininkija pajėgi ne tik knygą išleisti,

bet ir pakankamai skaitlinga ją paskleisti, kas mūsų sąlygomis yra labai svarbus dalykas. Tiesa, išleistas leidinys ATEITINIŠKUOJU KELIU, bet jis nėra pirmajai reikšmės, nes juo iš organizacijos rėmų beveik neišeinama.

Ateitininkija Lietuvoj buvo žinoma, kaip katalikiškos inteligentijos elitas, kuriam rūpėjo, ir valstybės, ir tautos, ir visuomenės, auklėjimo, švietimo, kultūros ir pan. reikalai. Deja, tremtyje ir ji, kaip ir mes visi kitai, yra pasimėtusi. Šiandien ateitininkus nevisuomet galima pažinti iš jų darbų, o tik iš vardo. Tai yra didelis kaltinimas, tačiau jį negalima mesti visai ateitininkijai, o reikėtų adresuoti jos vadams. Juk ir tas privilegijuotas jos vadų (net ir buv. Federacijos vado) lankymasis Lietuvoj nieko gero nežada. Šios rūšies ryšių su kraštu pasėkoje čia atsi-

rado ir STRIPTIZAS ir SAUJA SKATIKŲ ir vaikų ir studentų siuntimai į okup. Lietuvą "pasimokyti" lietuvių kalbos ir pan. Kaip LB taip ir ateitininkuose yra "valdžią paėmę" frontininkai. Frontininkams reikia pripažinti kreditą, kad jie "sugeba valdžias paimti". Bėda ta, kad jie nemo-ka "valdyti", kitaip tariant, ne visi jų "doktrina" tiki. Kas atsitiko su bendruomene matome: turime dvi. Gaila būtų, jei ir ateitininkija pasuktų panašiu keliu.

Kongresas, kuriame buvo progos susitikti su draugais, senais pažįstamais, Clevelando lietuvių kolonijoj (ir ateitininkuose) be gražių prisiminimų paliko ir kartelio. Kada mes dedame pastangų išlaikyti lietuviškas parapijas pamaldų iškelimas iš savų bažnyčių į viešbučio sales daugumai clevelandiečių yra nesuprantamas, ypač dėl to, kad pamaldas laikė mūsų vyskupai. Lietuviai vyskupai

nėra dažni parapijų ar kolonijų svečiai. Lietuviai nori savo vyskopus pamatyti. Kongreso rengėjai juos uždarė viešbutyje. Kodėl gi negalima buvo po vienas pamaldas turėti abiejose parapijose? Mes esame pratę melstis bažnyčiose, o ne viešbučiuose. Tai būtų buvusi nauda ir lietuviškoms parapijoms ir kongreso dalyviams: suvažiavę kongreso dalyviai būtų pamatę mūsų bažnyčias, o mes kongreso dalyvius.

Clevelando kolonija (bent dalis) sielojasi abiejų lietuviškų parapijų išlaikymu. Tačiau tarp tų parapijų nevisuomet jaučiamas nuoširdus bendradarbiavimas. Kongresas įnešė ir čia disonanso. Šv. Jurgio parapijos klebonas net nebuvo pakviestas dalyvauti kongrese. Ypač tai nesuprantama dar ir dėl to, kad kitos parapijos klebonas buvo kongreso rengimo komiteto pirmininkas. Dar blogiau: klebonui kun. B. Ivanauskui

net neleista būti vysk. Vincento Brizgio iškilmingose pamaldose asistoje. Suprantama, kad šv. Jurgio parapijos klebonas jaučiasi užgautas, o jo parapijiečiai pasipiktinę. Šį nesmagų įvykį negalima laikyti, tik kokiu pamiršimu ar neapsižiūrėjimu... Ateitininkams reikėtų atsiminti, kad šv. Jurgio parapija Clevelande turi ilgą ir gražią praeitį. Pagaliau nuo 1949 metų čia koncentravosi visos lietuvių tremtinių gyvenimas ir veikla. Ateitininkai, kaip ir kitos organizacijos, čia turėjo patalpas savo veiklai. Čia ateitininkų įkurta lituanistinė šeštadienio mokykla. Čia vyko įvairūs susirinkimai, rengimai.

Sakoma, kad nėra namų be dūmų. Tačiau ruošiant didelę puotą seklyčioj parastai šeimnininkai pasirūpina ne tik stalo parengimu, svečių pakvietimu, bet ir kamino patvarkymu, kad dūmai negadintų nuotakos...

LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGOS

SUAŽIAVIMAS

įvyks lapkričio 24-27 dienomis

BOND COURT HOTEL

777 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

Registracijos informacijai kreiptis į:

Algį Nagevičių
7702 W. Pleasant Valley
Parma, Ohio 44130
(216) 845-4954

Romą Pliodžinską
1554 Rydalmant
Cleveland Hts., O, 44118
(216) 932-4242

HAMILTONO
"AUKURAS"
CLEVELANDE

Clevelando žalgirio šaulių kuopos pakviestas spalio 15 d. Hamiltono "Aukuras" viešėjo čia su A. Norimo 2 veiksmų komedija "Klevų Alėja". Aukuro režisierė El. Dauguvietytė-Kudabienė turėjo du nelengvus uždavinius: įjungti į darnų scenos kolektyvą vos pradedančius scenos meno entuziastus su lietuviškojo žodyno ir tarenos problemomis, o taip pat ir padaryti tą, palyginti, skystoką scenos veikalėlį primtinu mūsų nors ir vidutinių reikalavimų žiūrovui.

Publika (apie 230 asm.) šiltai ir nuoširdžiai pasveikino ir pareiškė padėką ne-

nuilstančiai Aukuro režisierėi ir visam kolektyvui, jau 28 metus be pertraukos veikiančiam ir kūriančiam bene labiausiai apleistoj mūsų išeivijos kultūrinio gyvenimo srity. Aukuras per tuos 28 metus yra pastatęs 32 veikalus ir gastroliavęs Kanados ir JAV lietuvių kolonijose net 170 kartų. Pati režisierė, Aukuro siela ir "variklis", stengiasi įtraukti į scenos veikėjų eiles jaunąją kartą. Jos įsitikinimu, tat yra likiminės svarbos reikalas. Padėkodama už gražų priėmimą ir gėles, ji palinkėjo ir Clevelandui atgaivinti ir visomis išgalėmis remti savo laiku stipriai pasireiškusį Vaidilos teatrą.

Po programos buvo keletas malonių valandėlių ar-

tistams ir visiems svečiams suruoštoje vakarienoje. Vyriausios šeimininkės šaulės Čiuprinskienė ir Banionienė padedant šarkauskienei ir kitoms ponios, paruošė puikias vaišes. R. Strimaičio orkestras grojo vakarienos metu. Kas norėjo galėjęs pasižioti. Buvo loterija, veikė atsigavimų baras. Skambėjo dainos, buvo sakomi gražūs linkėjimai ir t.t. (pk)

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

• Lietuvių grožio salonas
SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119. tel.: 486-4240.

TOOLMAKERS
GRINDER HANDS
MILL HANDS
LATHE HANDS
TOP RATES, FULL BENEFITS.
58 HOUR WEEK PLUS.
CONTACT DAN ZINC.
313-544-8181

INSPECTION ENGINEERING
& EQUIPMENT INC.
1300 Batavia
Royal Oak, Mich. 48077
(40-46)

TALIS STUDIO

(Master of Photography)

WEDDINGS
GRADUATIONS
PORTAITS

The best for less

Call at 692-1515

15606 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44110

WANTED
ALL AROUND GENERAL
MACHINISTS

For Electronics manufacturer in Ann Arbor Area has opening for an experienced MACHINIST.

Who can set up work from blue prints & close tolerance. Full or part time. Inquires from retired persons welcome. Call 313-973-2505, ask for MR. HESKEIT. (34-47)

TAKE CHARGE
HOUSEKEEPER OR COUPLE

Private gate house to live in Bloomfield Hills. Must drive, cook, & clean. Excellent advantages for right person or persons. Must have reliable references.

Call (313) 585-7386
9 a.m. to 5 p.m. Monday thru Friday (42-48)

WANTED

ELECTRIC MOTOR
SHOP FOREMAN

Experienced minimum of 8 to 10 years in AC, DC motors and controls. Salary open. Terms negotiable. Location: CENTRAL PIEDMONT, N. C.

APPLY CALL OR WRITE FOR APPOINTMENT

PIEDMONT ELECTRIC
MOTOR REPAIRING INC.

370 W. SALISBURY ST.
ASHEBORO, N. C. 27203

(919) 625-5210 DAY

(919) 672-1831 NIGHT

(33-42)

OPPORTUNITY FOR
PROFESSIONAL HELP
for progressive 56 bed acute care
J.C.A.H. accredited hospitals needs

Chief Medical Technologist
seeking a dynamic individual to head
laboratory. Salary commensurate
with experience ability.

Also

Registered Nurses —
General Duty

3-11 & 11-7 Shift. Good starting
salary plus shift differential. Excel-
lent fringe benefits. Apply call or
write to: ADMINISTRATOR
Franklin Parish Hospital
P. O. BOX 392
WINNSBORO, LA. 71295
318-435-9411 (28-45)

MOKAME AUKŠČIAUSIA
NUOŠIMTI

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6½% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6¾% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7½% įnešus \$1,000
18 mėnesiams

7¾% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5¼%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS
REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5¼%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE
798 East 185th Street
181-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

8 DIENŲ VELYKŲ KELIONĖ Į
LIETUVĄ

TIESIOG IŠ CLEVELANDO

1978 m. kovo 19-26 dienomis

\$850.00

Įskaitant lėktuvų kelionę į Vilnių (5 naktys Vilniuje),
1 naktis Maskvoje, 1 klasės viešbučiuose, plus mais-
tas, palydovai ir t.t.

Dėl rezervacijų susisieki su:

EUROPA TRAVEL SERVICE

911 EAST 185th ST., CLEVELAND, OHIO 44119

Tel.: 216-692-1700 ar su Irena Kijauskiene —
tel. 216-486-9670.

Registracija baigiasi 1978 m. vasario 1 d.

Taipogi planuojamas 15 dienų turas balandžio ar
gegužės mėn. Kaina \$1199.00.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR
PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

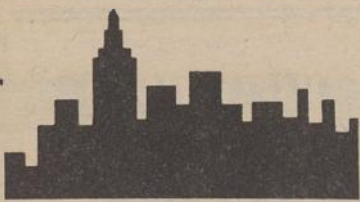
DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI
ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ
AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti
direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglan-
doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

KULTŪRINĖ VAKARONĖ

Ši penktadienį, lapkričio 4 dieną, įvyks antra šių metų Ateitininkų sendraugių vakaronė. Clevelando lietuviai turės retą progą išgirsti dr. Rimvydą Šliažą, kuris žinomas ateitininkų tarpe, kai redagavo "Ateitį". Jis įsigijo daktarą germanistikoj 1968 metais Chicagos universitete. Šiuo metu dėsto vokiečių kalbą ir literatūrą Edinboro State College, Pennsylvanijoje. Jo tema bus: Lietuva vokiečių poeto kūryboje — Johannes Bobrowski.

Visi lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti vakaronėje, kuri įvyks Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos viršutinėje (mažoje) salėje, 7:30 val. vak.

BILIETAI BEVEIK VISI IŠPARDUOTI

LB Clevelando apylinkės valdyba praneša, kad bilietai į "Kūlgrindos" koncertą lapkričio 12 d. beveik visi parduoti arba užsakyti. Prašome užsakytus bilietus ligi š. m. lapkričio mėn. 6 d. atsiimti iš platintojų arba tuoj po lietuviškų pamaldų Naujos parapijos kafeterijoje.

Dar kartą primename, kad koncertą pradėsime 7:30 val. vak. **punktualiai**. Pavėlavusieji į salę nebus įleidžiami ir turės palaukti iki veiksmo pertraukos.

Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos spalio 29 d. metiniame susirinkime 21-ji metinė 1000 dol. premija buvo paskirta sporto veikėjui Algirdui Bielskui. Nuotraukoje dr. Juškenienė įteikia premiją laureatui A. Bielskui. Gilumoje stovi draugijos pirm. dr. Stankaitis.

J. Garlos nuotr.

LIETUVIŲ DIENOS IR DAILĖS PARODA

Clevelande jau prigijo tradicija Lietuvių Dienų proga rengti dailės kūrinių ir liaudies išdirbinių parodą. Tokia paroda organizuojama ir šiais metais, lapkričio 13 d., sekmadienį, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos didžiojoje salėje. Kas norėtų parodoje dalyvauti su savo tapyba, skulptūromis, gintaro ar medžio išdirbiniais, taip pat su audiniais, foto nuotraukomis, pašto ženklų kolekcijomis ir kitokiais eksponatais, prašomi registruotis pas LB Clevelando apyl. valdybos narį Bronių Gražulį, tel.: darbo 241-6788, namų 741-1782.

Parodos vietos ribotos, norintieji dalyvauti, turi nedelsti.

• **Stasys Astrauskas.** ALT S-gos Clevelando skyriaus valdybos vicepirmininkas po sunkios širdies operacijos, sveikatai susilpnėjęs iš skyriaus valdybos pasitraukė. Jis nuo atvykimo į Clevelandą (1953 m.) įsijungė į skyriaus veiklą ir su mažom išimtim visą laiką buvo valdyboje. Skyriaus narių vardu, valdyba širdingai dėkoja Stasiui Astrauskui už jo atliktus darbus ALT S-gai bei mūsų skyriui. Linkime gero poilsio ir sveikatos sustiprėjimo. Jam pasitraukus, į valdybą pakviestas V. Benokraitis.

Pažymėtina, kad Stasys Astrauskas buvo valdyboje ir tose organizacijose, kaip tai, karių "Ramovės", Liet. Bendruomenės Clevelando apyl. ir Vilties Draugijos revizijos komisijoje. Jis apsiimtoms pareigoms atlikti visada surasdavo laiko. Tai pavyzdingas organizacijų narys.

ALT S-gos Clevelando Skyriaus Valdyba

PIRMĄ KARTĄ CLEVELANDE LĖLIŲ TEATRAS

Lapkričio 6 d., 5 val. p. p. Naujos parapijos salėje mūsų mažieji išgyvens nepaprastą staigmeną, nes galės gėrėtis dar nematyta vikria ir fantastiška lėlių vaidyba.

L. Lapinskienė atveža lėlių teatrą iš Chicagos, kuris suvaidins čia gražias mūsų tautos pasakas. Stebėdami grakščius lėlių veiksmus mūsų vaikai kartu išgirs ir lėlių gražią bei taisyklingą lietuvių kalbos tarseną.

Nepraleiskime šią retą progą ir pasistenkim, kad nė vienas vaikutis neliktų išskirtas iš šios kultūringos ir vertingos pramogos.

• **Šv. Jurgio lietuvių parapijos rudens šventė-festivalis** įvyks parapijos salėje š. m. lapkričio 6 d., sekmadienį, tuoj po sumos. Visi maloniai kviečiami atsilankyti ir paremti parapiją.

• **LB kultūrinė vakaronė** įvyks lapkričio 11 d., penktadienį, 7:30 v. v. DMNP parapijos mažojoje salėje. Dr. Jolita Kavaliūnaitė aptars Ed. Cinzo romaną "Brolio Mykolo gatvė." Visi mielai laukiami.

REIKALINGAS BUTAS

Seno amžiaus moteris, slovakė, ir suaugusi duktė, ieško išsinuomoti apatiniaame aukšte 2 miegamųjų ar nedidelio bungalow su garažu, arti krautuvų ir transportacijos Euclid Beach — East 185 St. rajone. Skambinti: 944-5227 ar 541-2797.

WILLOWICK

OPEN Sunday 1:30-5:00
125 East 291st St.

North off Lake Shore, lovely 3 bedrooms bungalow with living room and dining room, modern kitchen with eating area, large family room, full basement, carpentering attached garage with patio in rear. Beach privileges and a well maintained yard. Call for appt.

Call us about our new colonials.

VINE REALTY
942-4440

• **Patria prekybos namuose** 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti.

PARDUODAMAS NAMAS

3 miegamųjų, dvigubas garažas, sklypas 75x110, vaismedžiai. East 185 St. apylinkėje. 38,000. Parduoda pats savininkas. Telef. 481-0286 ar 531-2598.

• **Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Cipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.**

Išnuomojamas kambarys, Naujos parapijos rajone, su baldais. Galima naudotis visu butu ir virtuve. Telef. 486-1336. (40-41)

SPECIALUS PRANEŠIMAS

Tautybės už Kucinich ragina jus balsuoti už

DENNIS J. KUCINICH į Clevelando **merus**

ANTRADIENĮ, LAPKRIČIO 8, 1977

Balsuokite už tautybių remiamą kandidatą

- Kvalifikuotą
- Sąžiningą
- Prityrusį
- Reaguojantį

KUCINICH PROGRAMA APIMA:

- NEPADIDINIMĄ TAKSŲ
- IŠGELBĖJIMĄ MUNY LIGHT STOTIES
- PRIEŠ TAKSŲ PRIVILEGIJAS
- PRIEŠ PARTIJŲ BOSUS
- GERESNĮ IR GREITESNĮ POLICIJOS REAGAVIMĄ
- ETNINĮ ATSTOVAVIMĄ PAGRINDINIUOSE DARBUOSE
- KOVĄ PRIEŠ APYVOKOS MOKESČIŲ PADIDINIMĄ
- PRIEŠ "PEOPLE MOVER"
- UŽ GERESNĮ MIESTO TVARKYMĄ
- PAGERINIMĄ MIESTO PRIEŽIŪROS
- FEDERALINIŲ PINIGŲ IŠLEIDIMĄ APYLINKĖSE

VOTE DEMOCRAT

X

DENNIS J. KUCINICH

Endorsed Nationalities Candidate for Mayor of Cleveland

Nationalities for Kucinich Committee, Betty Grdina, Sec'y., 1905 Fulton Road, Cleveland, Ohio 44113

DIRVA

Inž. Vytautas Čekanauskas paskirtas Lietuvos Garbės Konsulu

Lietuvos atstovas Washington, dr. S. A. Bačkis, 1977 m. rugpjūčio 26 d. raštu pranešė JAV Valstybės Sekretoriui, kad Vytautas Čekanauskas yra paskirtas Lietuvos Generaliniu Garbės Konsulu Los Angeles ir paprašė jam suteikti pripažinimą.

Valstybės Departamentas 1977 m. spalio 6 d. raštu atsakė Lietuvos atstovui, kad Vytautui Čekanauskui yra suteiktas pripažinimas Lietuvos Generaliniu Garbės Konsulu Los Angeles ir kartu atsiuntė atitinkamą pažymėjimą, liečiantį V. Čekanausko konsulinę statusą.

"TAUTINIES MINTIES KELIU" NAUJI RĖMĖJAI-MECENATAI

ALT S-gos leidžiamą "Tautinės minities keliu" istorinę knygą šiomis dienomis labai gausiai papildoma parėmė Los Angeles apylinkė gyvena lietuviai ir jų organizacijos, tapdami šios knygos mecenatais, garbės prenumeratoriais ar rėmėjais:

Korp! Neo-Lithuania	\$100
Liet. Tautiniai Namai	100
Ed. Balceris	100
E. Jarašiūnas	100
A. Markevičius	100
A. Mažeika	100
J. Raibys	100
V. Juodvalkis	50
A. Tumas	50
B. Dūda	20
H. Kmitas	20
F. Masaitis	20
J. Mockus	20
V. Šimoliūnas	20

Sąjungos valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams ir dar kartą ragina visas ALT S-gos skyrių valdybas parinkti kuo daugiau šios knygos rėmėjų savo vietovėse, nes dar jų pavarde bus galima atspausdinti knygos rėmėjų sąrašą.

Tad laukiame visų nuoširdžios tautos. Visas aukas prašome siųsti ALT S-gos išdininkui: A. Tumas, 19534

Haynes St. Reseda, Calif. 91335.

ALT S-gos Valdyba

STEIGIA LIETUVIŠKAS KAPINĖS

Neturėdami lietuviškų kapinių, Los Angeles lietuviai laidojami keliose didelio miesto kapinėse, kartais labai tolimose nuo lietuvių apgyventų rajonų. Todėl kilo mintis nupirkti sklypą gražiausiose Los Angeles kapinėse, Glendale Forest Lawn, kurios yra tik už vienos mylios nuo šv. Kazimiero parapijos. Tai yra meno šedevrais gausi vieta, puikiai apželdinta ir pavyzdinčiai prižiūrima. Tai yra betikybinių kapinės.

Vietos pirkimo iniciatoriai ir P. Gasparonis, J. Kuprionis ir A. Balsienė. Jie susisiekė su kapinių administracija. Buvo pasiūlyta nauja, puikiai aptverta ir labai graži sekcija "Garden of Remembrance", į kurią įeinama iš Court of Christ.

Šioje sekcijoje yra virš šimto vietų, viengubių ir dvigubių. Esant reikalui galima pridėti dar šimtą vietų. Dviejų asmenų plotas, įskaitant priežiūrą, kainuoja \$2475 dol. O vienam asmeniui — \$1628 dol. Į gelžbetonines nišas po žalia pievele, į vieno asmens vietą dviejų laidoti negalima.

Iniciatorių įgaliotas yra Pranas Gasparonis (140 N. Kenmore Ave., Los Angeles, Calif. 90004), kuris teikia smulkesnių informacijų.

• T. Blinstrubas, buvęs ALT S-gos pirmininkas, viešėdamas Los Angeles, Ca., dalyvavo ALT S-gos pirm. inž. A. Mažeikos sušauktame valdybos posėdyje ir kelių valandų bėgyje apžvelgė pagrindinius ALT S-gos veiklos darbus.

• Korp! Neo-Lithuania orkestras, vadovaujamas Algio Modesto, išleido naują plokštelę "Tik Tau Vie-

LST KORP. NEO-LITHUANIA CHICAGOJE

55 METŲ SUKAKTĮ MINI

1977 m. lapkričio 12 d., šeštadienį.

Programa:

10 val. ryto TĖVŲ JĖZUITŲ koplyčioj (5600 So. Claremont Ave.)

pamaldos už mirusius korporantus žuvusiųjų už Lietuvos laisvę pagerbimas, mirusiųjų korporantų kapų lankymas.

7:30 v. v. LIETUVIŲ TAUTINIULOSE NAMULOSE (6422 So. Kedzie Ave.)

iškilminga sueiga, spalvų uždėjimas, vakarienė ir plokštelės pristatymas, šokiai, grojant VYČIO orkestrui.

Vakarienei status rezervuoti iki lapkričio 8 d. šiais telefonais: 778-7707 ar 925-0035.

Visi korporantai su šeimomis ir draugais, o taip pat ir plačioji lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti.

KORP! NEO-LITHUANIA
CHICAGOS PADALINIO VALDYBA

nai", kurios pristatymas įvyks š. m. lapkričio mėn. 12 d., Tautiniuose Namuose, per Korporacijos metinę šventę.

• Skulpt. Petras Vėbra padovanojo Dirvai vieną savo medžio skulptūrą, kuri prijungta prie kitų loterijos dovanų, dovanotų p.p. Buršteino, Adamkaus, Vaitiekūno, Tričio ir kt.

• Vytautas Tomkus, savininkas Saphir Sea Motor Lodge Motel, 700 Ocean Dr., Juno Beach, Fla. 33408, jungiasi prie dovanų Dirvos skaitytojams, duodamas savo motelyje veltui savaitę atostogų 2 asmenims. Už dovaną nuoširdžiai dėkojame.

Dovanų paskirstymas bus pravestas Chicagoje burtų keliu.

Atkarpas su auka prašome skaitytojų gražinti Dirvai iki lapkričio 15 d.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atsiliepdami į mūsų prašymą, savo auka Dirvą parėmė šie skaitytojai:

A. Loguckienė,	Granada Hills, Ca. 5.00
L. Hoffman,	Chicago 5.00
D. Brazdžionis,	Los Angeles, Ca. 10.00
A. Kvietytis,	Dayton, Ohio 5.00
Dr. D. Giedraitis,	South Elgin, Ill. 20.00
L. Eimantas,	London, Ont. 2.00
B. Lungys,	Chicago 5.00
A. B. Michelevičiai,	Sarasota, Fla. 5.00
J. Simonis,	Santa Barbara, Ca. 10.00
V. Vasikauskas,	Richmond Hill, N. Y. .. 5.00
O. Vilėniškienė,	Dorchester, Mass. 20.00
R. Žymantaitė,	New York 12.00
P. Karosas,	New Britain 7.00
J. Kuncaitis,	Novelty, O. 15.00

S. Jurgutis,	Cleveland .. 5.00
P. Kudukis,	Cleveland .. 10.00
L. Ramančionis,	Brooklyn, N. Y. 5.00
A. Daunys,	Syosset, N. Y. 10.00
V. Urbonas,	Detroit 5.00
A. Alantas,	Bloomfield, Mich. 15.00
J. DeRighter,	Brecksville, Ohio 15.00
A. ir O. Mikulskiai,	Cleveland 10.00
Z. Obelenis,	Richmond Hts., Ohio .. 10.00
V. Lozoraitis,	Linden, N.J. 2.00
A. Ignatonis,	St. Louis, Mo. 10.00
V. ir O. Jokūbaičiai,	Euclid, Ohio 15.00
Dr. E. Jansonas,	Osterville, Mass. 10.00
K. Vėlyvis,	N. Madison, Ohio 10.00
A. Karsokas,	Cleveland 10.00
P. Žilinskas,	Hemet, Ca. 2.00
J. Nesavas,	Detroit, Mi. 5.00
J. Zostautas,	N. Revington Beach, Fl. 10.00
Dr. A. Laucis,	Mt. Olive, Ill. 10.00
S. Čepas,	Weston, Ont. .. 10.00
ALT S-gos Clevelando	skyrius 20.00
J. Miškinis,	Rochester, .. 5.00
Dr. J. Kriaučiūnas,	Putnam, Conn. 10.00
P. Mičiūdis,	Gulfport, Fla. 5.00
K. Karalis,	Cleveland .. 10.00
S. Virpša,	Chicago 10.00
A. Pavilionis,	Chicago .. 10.00
A. Daugelavičius,	Cote St. Luc, Que. 15.00
A. Puškoriūtė,	Cleveland 10.00
J. Jurevičius,	Chicago .. 10.00
Dr. M. Kavolis,	Chicago .. 5.00
S. Kašelionis,	Chicago .. 12.00
Dr. K. Čepas,	Elon College, N. C. 5.00
S. Jurkūnas,	Chicago 10.00
L. Almaris,	Brooklyn, N.Y. 5.00
P. Didelis,	Philadelphia .. 3.00
A. Navikas,	Wilkes Barre, Pa. 2.00
V. Janušauskas,	Longueuil, Que. 10.00
S. Mankus,	Chicago 5.00
G. Stančienė,	Mount Vernon, N. Y. .. 10.00
B. Paliulionis,	Cicero, Ill. 5.00
V. Mitchellis,	Taylor, Mi. 5.00
J. Veselka,	Evergreen Park, Ill. .. 10.00
U. Matus,	Chaker Hts., O. 7.00

P. Bičkienė,	Evanston, Ill. 15.00
I. Kučiauskas,	Baltimore 5.00
A. Palubeckas,	Shrewsbury, Mass. 10.00
Dr. J. Žukas,	Baltimore, Md. 10.00
P. Petrušaitis,	Racine, Wisc. 10.00
K. Leknius,	Shelby, Mich. 5.00
J. Jonušas,	Rochester N.Y. 5.00
Dr. R. Sidrys,	Streator, Ill. 10.00
V. Lapinienė,	Chomedey-Laval 2.00
P. Narbutas,	St. Laurent, Que. 20.00
Dr. P. Švarcas,	Mascouth, Ill. 20.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.	

SUPERVISORS

We need 3 Supervisors that will become part of our mid Management team. Prefer men with food plant experience. Canning is a plus, but will consider food plant production background. If you are a self starter, have a good track record, desire a good starting salary, send your resume to

PERSONNEL MANAGER,
WOLDERT CANNING,
COMPANY
LINDALE TEXAS 75771
214-882-3154

We are in a small community of 1,700 located on HWY. 69, 11 miles North of Tyler. (41-43)

OPPORTUNITY FOR
PROFESSIONAL HELP
Qualified dietician to be food service SUPERVISOR

also

REGISTERED NURSE

with experienced for

DIRECTOR OF NURSES.

of ROBINSON NURSING CENTER. Salary open — depending on experience. Contact: DON KING, Administrator, 305 So. Andrews, Robinson, Texas 76706 (Waco area), (817) 662-4010. (41-43)

MACHINIST

MACHINE REPAIR

TOOL MAKER

MUST BE JOURNEYMAN OR HAVE EQUIVALENT EXPERIENCE.

Excellent rates and benefits.

CALL ROBERT NEIL

FEDERAL SCREW WORKS

3401 MARTIN AVE.

DETROIT, MICH. 48126

313-841-8400 (41-45)

SALES POSITION

TOLL FREE

1-800-327-9696

RECORDED MESSAGE

(41-45)

A. A.

STEPONUI KĖSGAILAI

mirus, žmoną JOANĄ, brolių ANTANĄ ir gimines, skausmo, liūdesio dienose, nuoširdžiai reiškiamo gilią užuojautą ir liūdime

Emilija ir Eugenijus Noakai
Liudas Tamošaitis